



OYUN KURALLARI

ÖRNEK OLAYLAR KİTAPÇIĞI

2020

İÇİNDEKİLER

<u>SAYFA</u>	<u>KARAR KONUSU</u>	<u>OLAYLAR</u>
1	İÇİNDEKİLER	
2	ÖNSÖZ	
3	DÜZENLEMELER	
4	KISIM I: UYGULAMANIN TEORİK PRENSİPLERİ	
5	KISIM II: OLAYLAR	
5	BÖLÜM 1: KATILANLAR	
5	Yasaklanmış Eşyalar Giymek	1.1 - 1.2
5	Kaptan	1.3 - 1.6
6	Koç	1.7 - 1.13.2
8	Forma	1.14 -1.16
9	BÖLÜM 2: OYUN FORMATI	
9	Pozisyon ve Dönüş Hataları	2.1 - 2.7
10	BÖLÜM 3: OYUN HAREKETLERİ	
10	Topla Oynama	3.1 - 3.11.2
13	Filenin Altından Geçme	3.12 - 3.14
14	Filedeki Oyuncu veya Fileye Temas	3.15 - 3.26.3
16	Servis	3.27 - 3.32
17	Hücum Vuruşu	3.33 - 3.36
18	Blok	3.37 - 3.53
21	BÖLÜM 4: OYUN DURAKLAMALARI VE GECİKTİRMELER	
21	Oyuncu Değişiklikleri	4.1 - 4.22.2
26	Molalar ve Teknik Molalar	4.23 - 4.24
26	Kurallara Uygun Olmayan Talepler	4.25 - 4.27.1
27	Sakatlanmalar	4.28 - 4.33
29	Oyunu Geciktirmeler	4.34 - 4.37
30	Harici Müdahale	4.38 - 4.42
31	BÖLÜM 5: LİBERO	5.1 - 5.27
37	BÖLÜM 6: KATILANLARIN DAVRANIŞLARI	6.1 - 6.9
39	BÖLÜM 7: HAKEMLER VE SORUMLULUKLARI	7.1 - 7.11
41	BÖLÜM 8-9: ÖZEL DURUMLAR ve GENİŞLETİLMİŞ OLAYLAR	8.1 - 8.6 9.1 - 9.15
48	BÖLÜM 10: TABLET KULLANIM OLAYLARI	10.1 - 10.7

ÖNSÖZ

Voleybol harika bir oyundur. Bunu voleybolu oynayan, seyreden, analiz eden ve voleybolda hakemlik yapan milyonlarca insana sormanız yeterlidir. Voleybol son yıllarda etkin bir şekilde tanıtılmış ve üst düzey rekabetçi bir spor olarak büyük bir gelişim göstermiştir. Artan heyecan, hız, patlayıcı hareketler, temiz sağlıklı bir görüntü ve muazzam sayıdaki TV seyircisi; onu izleyen kitlelere oyunu daha sade ve çekici kılmak adına daha da geliştirmek yönünde itici bir güç yaratmıştır.

Bununla birlikte, oyunun gelişimi açısından bu kuralların dünya çapında doğru ve aynı biçimde uygulanması da önemlidir. Bu örnek oyun hareketleri kitapçığı, Oyun Kuralları Komisyonu tarafından onaylanmış ve kuralların en güncel haline dayanan oyun kuralları çerçevesinde değerlendirilen olayların bir derlemesidir. Bu kararlar, resmi kuralların ruhunu ve anlamını açıklamaktadır ve yönetilecek tüm müsabakalarda izlenecek resmi yorumlardır.

Bu kitapçık, geçerliliği Ekim 2016'da Buenos Aires'teki (Arjantin) FIVB kongresince onaylanan 2017-2020 oyun kurallarına dayanır.

Hakemleri ve voleybol ile ilgilenen herkesi kurallar ve yönetim hakkında bilgilendirecek tamamıyla yeni bir sistem oluşturulmuştur. Bu kitapçığındaki bazı olaylar, hem olayları daha ilgi çekici kılmak hem de bahsedilen durumların daha kolay anlaşılması adına video görselleriyle desteklenmiştir. Tüm bunlar, çok yakında FIVB e-öğrenme platformundan erişilebilecek olan Görsel Örnek Olaylar Kitapçığı adındaki özel dökümanda derlenmiştir.

Guillermo Paredes
FIVB Oyun Kuralları Komisyonu Başkanı

2018 ve 2020 KİTAPÇIKLARI ARASINDAKİ DÜZENLEMELER

1.10	Düzenlenmiştir
1.12	Düzenlenmiştir
1.13	Düzenlenmiştir
1.13.1	Yeni
1.13.2	Yeni
1.15	Düzenlenmiştir
1.16	Yeni
2.4	Düzenlenmiştir
3.11.1	Yeni
3.11.2	Yeni
3.13	Düzenlenmiştir
3.18	Düzenlenmiştir
3.26	Düzenlenmiştir
3.26.2	Yeni
3.26.3	Yeni
3.29	Düzenlenmiştir
3.31	Silinmiştir
3.32	3.31 olarak yeniden numaralandırılmıştır
3.32.1	3.32 olarak yeniden numaralandırılmıştır
3.33	Düzenlenmiştir
3.34	Silinmiştir
3.35 – 3.48	3.34 - 3.48 olarak yeniden numaralandırılmıştır
3.49	Yeni
3.50	Yeni
3.51	Yeni
3.52	Yeni
3.53	Yeni
3.54	Yeni
4.1	Düzenlenmiştir
4.3	Önceki silinmiştir – madde yenilenmiştir
4.4	Düzenlenmiştir
4.13	Düzenlenmiştir
4.36	Düzenlenmiştir
4.39	Düzenlenmiştir
4.42	Yeni
5.11	Önceki silinmiştir – madde yenilenmiştir
6.5 + 6.10	6.5 olarak birleştirilmiştir
7.6	Düzenlenmiştir
8.3	Düzenlenmiştir
8.5	Düzenlenmiştir
8.6	Yeni
9.4	Düzenlenmiştir
9.13	Yeni
9.14	Yeni
9.15	Yeni
10.4	Silinmiştir
10.5 – 10.8	10.4 – 10.7 olarak yeniden numaralandırılmıştır

KISIM I: UYGULAMANIN TEORİK PRENSİPLERİ

Hakem, kuralları uygulamaya koyan kişidir. Kuralların doğru olarak uygulanması için hakemlerin kuralları hatasızca anlayıp oyun içinde kararlı ve doğru bir şekilde uygulamaları ve en önemlisi kural oluşumunun temel prensiplerini kavramaları gerekmektedir. Kural 23.2.3 şöyle der: “*Hakem, kurallarda belirtilmeyenler de dahil olmak üzere oyunla ilgili her konuda karar verme yetkisine sahiptir.*” Bu ancak kuralların oluşturulma ve uygulanma temel prensiplerinin tümüyle kavranmasıyla mümkün olabilir.

Unutmayın ki hakem geri planda kalır ama aynı zamanda oyunu en güzel sunacak şekilde hareket eder ve bu sayede oyun daha geniş kitleler için çekici hale gelir.

Oyunun daha popüler olmasını istiyoruz. Bunun yolu da çekici bir gösteri sergilemekten geçiyor.

VOLEYBOL OYUN KURALLARI ÖRNEK OLAYLAR KİTAPÇIĞI 2020

2020 Örnek Olaylar Kitapçığı, 2016 ve 2018 FIVB Kongrelerinde kabul edilen kuralların bir yansımasıdır. Bir sporun ve bu sporu takip edenlerin devamlı bir değişim içerisinde olması nedeniyle başka kural ve uygulama değişiklikleri her zaman söz konusu olabileceğinden unutmamak gerekir ki buradaki açıklamalar sadece günümüzde geçerli olan oyun kurallarına ilişkindir.

FIVB, üst düzey müsabakalar için elektronik aletler (tablet, vb.) kullanmaya başladığından yeni bir bölüm eklenmiştir (Tablet Kullanım Olayları).

KISIM II: OLAYLAR

BÖLÜM 1: KATILANLAR

YASAKLANMIŞ EŞYALAR GIYMEK

1.1 Protez bacak, bacak desteği, sakatlanmış bilek için plastik koruyucu - böyle bir malzemeye izin verilir mi?	Karar Kısmen evet – bu malzemeye, oyuncunun ya da oyundaki diğer oyuncuların yaralanmalarına sebep olacak bir tehlike oluşturmaması ve top kontrolü için bir avantaj sağlamaması halinde izin verilir. Bununla birlikte; kurallar, Kural 4.5.3 'te belirtildiği üzere, oyuncuların tedavi amaçlı koruma ve sıkıştırma malzemeleri kullanmasına izin vermektedir. Kural 4.5.1, 4.5.3
1.2 Oyuncunun, sakatlanmaya neden olma ihtimali bulunan bir yüzükle oynamasına izin verilir mi?	Karar Sakatlık ihtimali nedeniyle oyuncu yüzüğü çıkarmak veya bu mümkün değilse yüzüğü bantlamak zorundadır. Kural 4.5.1

KAPTAN

1.3 Oyundaki kaptan sürekli olarak hakemin kararlarını sorguluyorsa başhakem için uygun davranış şekli nedir?	Karar Başhakemin takdirine göre bu davranışlar Kural 5.1.2 'deki limitleri aşarsa başhakem oyundaki kaptanı Kural 21.1 'e göre önce sözlü olarak uymalıdır. Eğer davranışlar devam ederse oyundaki kaptan kaba davranışı nedeniyle kırmızı kart ile cezalandırılmalıdır (rakip için sayı ve servis hakkı). Kural 5.1.2, 20.1, 20.2, 21.2, 21.3.1 Şekil 9
1.4 - VIDEO Oyundaki kaptanın, başhakemden pozisyon kontrolü talep etme hakkı var mıdır?	Karar Evet. Bununla birlikte, bu talep hakkının takımlar tarafından suistimal edilmemesi sağlanmalı ve oyundaki kaptana sadece kendi takımı hakkında detaylı bilgi verilmelidir. Rakip takımla ilgili olarak sadece pozisyonların doğru olup olmadığı söylenebilir; hangi oyuncunun arka oyuncu, hangi oyuncunun ön oyuncu olduğu söylenemez. Kural 5.1.2.2
1.5 Oyundaki kaptan başhakemden çizgi hakemine işaretini sormasını kurallara uygun şekilde ve kibarca nasıl ister?	Karar Rallinin bitiminde, oyundaki kaptan başhakemle konuşmak için elini kaldırabilir ve kibar bir şekilde başhakemden kararın yorumunun açıklanmasını talep edebilir. Hakemin talebi dikkate alması gerekir. Kural 5.1.2.1, 20.2.1

1.6 Başhakemin kararı nihai midir? Takım itiraz ederse kararını değiştirebilir mi?	Karar Evet, değiştirebilir. Başhakem, şayet hatasının farkına varırsa bir sonraki servis atışından önce kararını değiştirebilir. Kural 5.1.2.1, 23.2.4
--	--

KOÇ

1.7 - VIDEO Koçların maç süresince iletişim cihazları kullanmalarına izin verilir mi?	Karar Bu tür cihazların kullanımına izin verilir.
1.8 - VIDEO Koçun maç içinde yardımcı hakemle kararlar ve itirazlar hakkında konuşması kurallara uygun mudur?	Karar Sadece oyundaki kaptanın açıklama istemek için hakemlerle konuşma hakkı vardır. Koçun hakemlerle konuşma yetkisi yoktur. Kural 5.1.2, 5.2.3.4, 21.1, 21.2, 21.3
1.9 Bir yardımcı koç ya da bir oyuncu mola talebi için zile/kornaya basabilir mi?	Karar Evet - ancak koçun, resmi el işaretini yapması zorunludur (talep için tabletlerin kullanıldığı durumlarda bile). Kural 5.2.1, 5.2.3.3, 5.3.1
1.10 - VIDEO Koç maç süresince nerede hareket edebilir?	Karar Takım yetkililerinden yalnızca koç; yardımcı hakemin ve çizgi hakeminin çalışmasını ve oyunu etkilemeden hücum çizgisinin uzantısı ile ısınma sahası arasındaki serbest bölge içerisinde hareket edebilir. Hakemler, belirtilen durumun dışında hareket eden koçlara hatırlatmada bulunabilir. Eğer koç; hakemlerin bu hatırlatmalarına uymayarak yukarıda belirtilen durumları ihlal etmeye devam ederse yaptırım uygulanabilir. Kural 5.2.3.4
1.11 Koç sakat ya da engelliye serbest bölge içerisinde görevlerini yerine getirirken koltuk değneği kullanmasına izin verilir mi?	Karar Koçun koltuk değnekleri ile ayakta durması veya yürümesi yasak değildir.
1.12 - VIDEO Koç veya yardımcı koç, set aralarında serbest bölgede top ile ısınan oyunculara eşlik edebilir mi?	Karar Hayır. Bu kişiler yalnızca maçtan önceki ısınmada eşlik etme yetkisine sahiptir. Fasilalarda ise oyunculara sadece talimat verebilirler. Hakemler, oyunculara eşlik eden koç veya yardımcı koçu kibar bir şekilde takım oturma sıralarına dönmesi için uyarmalıdır. Set aralarında ise yalnızca oyuncular serbest bölgede ısınma hakkına sahiptir. Kural 4.2.4, 5.3.1

1.13 - VIDEO

Resmi ısınma sırasında takım mensuplarından herhangi biri rakip oyun alanında veya rakibin serbest bölgesinde durabilir mi?

Karar

Durum, takım mensubunun bulunduğu yere ve ısınma bölümünün prosedürüne göre değişir.

Yaygın olan resmi ısınma protokolünde genel prensip ısınmanın yalnızca takımın kendisine ait oyun alanında gerçekleşmesi şeklindedir.

Bununla birlikte; takımın müsabaka listesinde yer alan takım mensuplarına, oyunculara file önünde risk oluşturabilecek durumları önlemelerine olanak sağlamak için direklere yakın bir şekilde durmasına izin verilmektedir. Fakat bu kişilerin, rakibin ısınmasını rahatsız etme hakkı yoktur. Ek olarak, fileden çok uzakta durmak (örn: rakibin servis çizgisinin gerisinde) ve topları toplamak ya da ısınmada aktif bir şekilde yer almaları yasaktır.

Böyle durumlarda hakemler; ilgili takım yetkilisini, rakibin serbest bölgesini terk etmesi ve kendi oyun alanına dönmesi veya direğe yakın bir konuma gelmesi yönünde kibarca uyarmalıdır.

Takımların ayrı ayrı ısındığı resmi ısınma protokolünde oyun alanının tümü, filede topla ısınan takım tarafından kullanılabilir. Bu durumda diğer takım, ısınma hakkına sahip olan takımı rahatsız etmeden kendi oyun alanının arkasındaki serbest bölgeyi kullanabilir.

Hakemlik Rehberi ve Talimatları

1.13.1 (yeni)

Kadınlar Dünya Kupası'ndaki bir müsabakada ısınma anında ekstra bir yardımcı koçun/takım mensubunun oyun sahası içinde belirli oyunculara servis atarak aktif olarak rol aldığı görülmüştür. Teknik delege, hakemlerden bu durumu sona erdirmelerini istemiştir. Uygulama doğru mudur?

Karar

Evet, doğrudur.

Kural yalnızca takım listesinde yer alan en fazla 5 adet takım mensubunun resmi ısınmada bulunabileceğini belirtmektedir. Resmi ısınma, genelde filede ısınma anlamına gelmektedir. O2bis listesinde yer almayan ekstra biri veya takım yetkilileri (örn: takım menajeri) ne resmi ısınmadan önceki ısınmaya dahil olabilir ne de resmi ısınmaya dahil olabilir; hiçbir ısınmada yer alamaz. Yalnızca fizyoterapist, 5 kişilik takım mensubu listesinde yer almasa bile, resmi ısınma başlangıcına kadar ısınmada yer alabilir.

Hakemler, bu tip durumları teknik delegeye bildirmelidir. Bu olayda teknik delege bu durumun kurallara aykırı olduğunu belirterek sona erdirilmesini istemesi doğru bir uygulamadır.

Not: Bazı özel yarışmalarda resmi ısınma başlangıcı müsabaka öncesinde gerçekleştirilen protokol toplantılarında belirlenir.

Kural 4.1.1

1.13.2 (yeni) - VIDEO

Koçun, oyun sahasının rakibine ait tarafında durarak rakip takımın kendi takımına karşı attığı servisleri ve

Karar

Hayır, izin verilmez. Bu durum, ısınma sırasında fileyi paylaşma kuralına aykırıdır. Böyle bir durumu gerçekleştiren koç, yardımcı koç veya oyuncu; rakip

yaptığı hücumları izlediği görülmüştür. Buna izin verilir mi?	ile herhangi bir teması engellemek ve olası bir sakatlığın önüne geçmek için oyun sahasının kendisine ait bölümünde yer alması ve yaptığı uygulamayı (varsa kullandığı materyallerle beraber) orada gerçekleştirme yönünde kibarca ama kesin bir dille uyarılmalıdır. Bununla birlikte; takımın müsabaka listesinde yer alan takım mensuplarına, oyunculara file önünde risk oluşturabilecek durumları önlemelerine olanak sağlamak için direklerle yakın bir şekilde durmasına izin verilmektedir.
---	--

FORMA

1.14 - VIDEO Erkekler Dünya Kupası'nda bir takımın 21 ve 22 forma numaralı iki oyuncusu bulunmaktadır. Buna izin verilir mi?	Karar Kurallar, normal müsabakalarda forma numaralarının 20'ye kadar olabileceğini belirtmektedir. Bununla birlikte, Dünya Kupası'nı da içeren FIVB Büyükler Dünya ve Resmi Müsabakalarında 20'den büyük numaralar giyilmesine izin verilmektedir. Forma numaraları için üst limit ise mevcut yarışma yönetmeliği tarafından belirlenir.
1.15 - VIDEO Bir takımın birkaç oyuncusu sıkıştırma aksesuarı (kolluk, vb.) takmaktaydı. Bazısı siyah, bazısı beyaz renkte sıkıştırma aksesuarı kullanmaktaydı. Oyuncular izin verilen renklerden (siyah, beyaz ve nötr) olmak kaydıyla birbirlerinden farklı renkte sıkıştırma aksesuarı takabilirler mi?	Karar FIVB Büyükler Dünya ve Resmi Müsabakalarında bu aksesuarlar kullanıldıkları yere göre (kol, bacak) formlarıyla veya şortlarıyla aynı renkte olmalıdır. Bu aksesuarlar; siyah, beyaz veya nötr renklerde olabilir. Bu müsabakalarda takımında bu tür aksesuarlar kullanılacaksa bu aksesuarları kullanan tüm oyuncular aynı renk ve dizaynda aksesuar kullanmalıdır. FIVB Büyükler Dünya ve Resmi Müsabakalarında hakemler bu aksesuarları kontrol etmeli, kuralara aykırı herhangi bir durumda, bu durum için nihai kararı vermekle yetkili olan FIVB Teknik Delegatesine bilgi vermelidir. Bununla birlikte; kural, FIVB müsabakaları dışındaki müsabakalar için bu tür aksesuarları kullanan birden fazla oyuncunun bir bütün halinde aynı renk ve dizaynda aksesuar kullanmalarının gerekli olduğunu belirten bir bilgi içermemektedir. Kural 4.5.3 ve FIVB Müsabaka Yönetmeliği
1.16 (yeni) Takım mensuplarından birkaçı genel ısınma esnasında resmi formlarının üzerine veya doğrudan resmi formlarının yerine farklı kıyafet giymektedirler. Oyuncuların numaraları görünmediğinden oyun sahasındaki oyuncuların, kimlik kartlarıyla eşleştirilmesinin zorlaştığı fark edilmiştir. Bu kıyafetlere izin verilir mi?	Karar Genel prensip, ısınmak için oyun sahasına girildiği andan itibaren tüm oyuncuların bir düzen içinde tek tip olmasıdır. Önemli organizasyonların bazılarında uzman bir tanıtım ekibi tarafından müsabaka öncesi protokolleri organize edilmektedir. Böyle durumlarda uygulamalar farklılık gösterebilir. Hakemlerin de iyi bir şekilde bilgilendirilmeleri gerekmektedir.

BÖLÜM 2: OYUN FORMATI

POZİSYON VE DÖNÜŞ HATALARI

<p>2.1 Takımın 1 numaralı pozisyonundaki pasörü net bir şekilde 2 numaralı pozisyonundaki oyuncunun önünde durmaktaydı, ancak rakip takımın servis atışını gerçekleştirmesinden hemen önce sıçradı. Takımın pozisyonu kurallara uygun mudur?</p>	<p>Karar Hata. Oyuncular zeminden havaya sıçradıkları an zeminle temas ettikleri en son noktadaki konumlarını korurlar. Bu yüzden arka hat oyuncusu havadayken zeminle en son temas ettiği noktadaki konumunu koruduğundan ve son olarak temas ettiği bu noktada ön hat oyuncusunun önünde olduğundan hatadır. Kural 7.4, 7.4.2, 7.4.3</p>
<p>2.2 Servis atıldığı anda arka hat oyuncusunun eli, önündeki ön hat oyuncusunun ayaklarının çok net bir biçimde önünde zemine temas ediyordu. Ayakları ise önündeki oyuncunun ayaklarının gerisindeydi. Bu, karşılayan takım için kurallara uygun bir pozisyon mudur?</p>	<p>Karar Kurallara uygundur. Oyuncuların pozisyon hatası yapıp yapmadığının değerlendirilmesinde sadece zemine temas eden ayaklar dikkate alınır (2.1'deki durum hariç). Kural 7.4.3, 7.5</p>
<p>2.3 Servis vuruşu yapıldığı anda oyuncunun kendi oyun alanındaki ayağı, aynı zamanda rakip oyun alanına da temas ediyorsa bu bir hata olarak değerlendirilir mi?</p>	<p>Karar Hayır. Bu olay, bir oyuncunun ralli esnasında orta çizgi üzerinden rakip oyun alanına temas ettiği durumlar düşünülerek değerlendirilmelidir. Kural 1.3.3, 7.4</p>
<p>2.4 Takım servisi atacak oyuncu konusunda yanlış bilgilendirildi. Oyun devam etti. Bu yanlış bilgi, setin ilerleyen sayılarında fark edildi. Yapılacak uygulama ne olmalıdır?</p>	<p>Karar Takımlar mümkün olduğunca kendi orijinal dizilişlerine uygun olarak geri döndürülmelidir. Yazı hakemi skoru hatalı bilginin verildiği skora geri getirir. Doğru servisçinin servis atışını yapmasına izin verilir. Bu tür durumlarda hatalı davranışlar (uyarılar ve diğer tüm yaptırımlar), molalar ve teknik molalar aynen kalır. Bu olaylar müsabaka cetveline kaydedilmelidir.</p>
<p>2.5 - VIDEO Başhakem servis için düdüğünü çalmaya hazır olduğunda oyun alanında beş (5) veya yedi (7) oyuncu bulunduğundan takımlar oynamaya hazır değildi. Bu durumda uygulama nasıl olmalıdır?</p>	<p>Karar Başhakem, her iki takımın da oynamaya hazır olduğuna ve servis kullanacak oyuncunun topa sahip olduğuna emin olduktan sonra servis düdüğü çalmalıdır.</p> <p>Başhakem hatayı düdük çalmadan önce fark ederse hatayı gerçekleştiren takıma geciktirme yaptırımı uygulamalıdır. Ardından bir sonraki servisi atacak takım, geciktirmenin türüne göre belirlenecektir.</p> <p>Fakat başhakem hatayı düdük çaldıktan sonra fark ederse ralliyi hemen durdurmalı ve hiçbir yaptırım uygulamadan tekrar ettirmelidir.</p> <p>Eğer durum, beş (5) veya (7) oyuncu ile hatalı bir şekilde oynanan rallinin hemen bitiminde fark edilirse</p>

	<p>rallinin sonucu iptal edilir ve ralli herhangi bir yaptırım olmaksızın tekrarlatılır.</p> <p>Şayet durum kimse tarafından fark edilmez veya bir sonraki rallinin başlamasından sonra fark edilirse beş (5) veya yedi (7) oyuncu ile oynanan ralli tekrar edilmez.</p> <p>Kural 7.3.1, 7.5, 12.3, 12.4.3</p>
<p>2.6</p> <p>Yanlış oyuncu tarafından kullanılmış olan serviste top, harice gider. Rallinin bitiminde yazı hakemi bir dönüş hatası olduğunu bildirir. Bu durumda servis karşılayan takım kaç sayı kazanır?</p>	<p>Karar</p> <p>Oynanan rallinin kim tarafından kazanıldığı dikkate alınmadan dönüş hatası nedeniyle yalnızca tek bir (1) sayı verilir.</p> <p>Kural 7.7.1.1</p>
<p>2.7 - VIDEO</p> <p>Servis atışı esnasında, oyun alanında bulunan oyuncuların birinin ayağı serbest bölgeye temas ediyorsa bu bir hata mıdır?</p>	<p>Karar</p> <p>Evet, hatadır. Servis atışı esnasında servis atan oyuncu hariç tüm oyuncular kendi oyun alanlarında bulunmalıdır.</p> <p>Kural 1.3.3, 7.4</p>

BÖLÜM 3: OYUN HAREKETLERİ

TOPLA OYNAMA

<p>3.1</p> <p>Birinci vuruş anten dışından geçti. Pasör rakip serbest bölgesindeki bu topu takip etti ve vuruşla topu kendi oyun alanına doğru yönlendirmek istedi. Pasörün vurduğu top rakibin oyun alanı tarafından fileye doğru yöneldi. Başhakem düdüğünü çaldı ve “hariç top” işareti yaptı. Top hangi durumda “hariç” olur?</p>	<p>Karar</p> <p>Top, rakip takım tarafında bulunan serbest bölgenin üzerindeki boşluktan rakip oyun alanı üzerindeki boşluğa bütünüyle geçtiği anda “hariç” olmuştur.</p> <p>Kural 10.1.2, 10.1.2.2</p>
<p>3.2</p> <p>Oyuncu elinin avuç içiyle topa kurallara uygun olarak vurabilir mi?</p>	<p>Karar</p> <p>Evet, vurabilir.</p> <p>Vuruş, top temasının kalitesine göre değerlendirilmelidir (topun yumuşak/sert sekmesine veya fırlatılıp fırlatılmadığına bakılarak). Başhakem, topun tutulduğunu veya fırlatıldığını açıkça görmediyse bu tür pozisyonlarda düdük çalmak için acele etmemelidir.</p> <p>Kural 9.2.1, 9.2.2, 9.3.3, 9.3.4</p>
<p>3.3</p> <p>İlk vuruşta top tek bir hareket esnasında ve hiçbir tutma veya fırlatma olmaksızın oyuncunun bir kolundan sekerek diğer koluna, oradan da göğsüne</p>	<p>Karar</p> <p>Başhakem doğru karar vermiştir.</p> <p>Art arda temaslara izin verilen “birinci vuruş” durumları şunlardır:</p>

<p>temas eder. Başhakem oyunun devam etmesine izin verir. Karar doğru mudur?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Servis karşılama. 2. Hücum vuruşunu karşılama. Bu yumuşak ya da sert bir hücum olabilir. 3. Kendi takımından birinin bloğundan gelen topu karşılama. 4. Rakibin bloğundan gelen topu karşılama. <p>Oyuncu, tek bir hareket esnasında olması kaydıyla, ilk vuruşta topa birden fazla temasta bulunabilir; bununla birlikte, iki aşama (önce tutma ve sonra fırlatma) aynı hareket içerisinde gerçekleşiyorsa birinci vuruşta da “tutulmuş veya fırlatılmış top” düdüğü çalmak mümkündür.</p> <p>Kural 9.2.3.2, 14.2, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>3.4 Bir blokçu topu yönünü değiştirerek rakip takımın oyun alanına gönderdi. Bu kurallara uygun mudur?</p>	<p>Karar Bu, topun kurallara uygun olarak sekmesi yerine (hata değil), “<i>tutulması ve/veya fırlatılmasına</i>” (hata) bağlıdır. Topa blok yapmak ve rakip oyun alanına yönlendirmek hata değildir. Blok hareketi esnasında kurallara uygun olmayan “tutulmuş top” temasına düdük çalınabilir.</p> <p>Kural 9.2.2</p>
<p>3.5 - VIDEO - VIDEO Bir oyuncu seyircilerin oturduğu koltukların yakınındaki bir topu kurtarmak için sıçradı. Topa temas ettikten sonra seyirci koltuklarına düştü. Bu hareket kurallara uygun mudur?</p>	<p>Karar Oyun kurallara uygundur. Oyuncunun; kendi oyun sahası tarafındaki serbest bölgenin dışından, destek dahi alarak topu çevirme hakkı vardır. Kendi takım oturma sırası da serbest bölgenin dışında olduğundan buna dahildir.</p> <p>Fakat bu durumun, rakip oyun sahası tarafındaki serbest bölgenin dışında gerçekleşmesine izin verilmez.</p> <p>Kural 9, 9.1.3</p>
<p>3.6 - VIDEO Bir ralli esnasında oyuncu topa temas edebilmek için tribünlerin içine kadar koştu. Tam topa vuracağı sırada bir seyirci kalkıp topu yakaladı. Koç, seyirci müdahalesi yüzünden rallinin tekrar edilmesini istedi. Hakem bunu reddetti. Başhakemin kararı doğru mudur?</p>	<p>Karar Evet. Oyuncunun; topu, oyun sahasının <u>kendi tarafındaki</u> tribünlerden ya da takımın oturma sırası da dahil oyun sahası dışındaki herhangi bir yerden geri çevirmesine izin verilir.</p> <p>Diğer taraftan oyuncunun oyun sahası içinde top için önceliği olduğu halde oyun sahası dışında böyle bir önceliği yoktur.</p> <p>Kural 9, 9.1.3</p>
<p>3.7 Başhakem, oyuncu topu <u>olağanüstü</u> bir hareketle kurtarmayı başarmışsa topla oynama hatası için düdük çalar mı?</p>	<p>Karar Hakem “top havada kalsın – keep the ball flying” sloganını hatırlamalıdır. Bu, şu anlama gelmektedir: eğer bir oyuncu topu kurtarmak için ani bir hareket sergileyip büyük çaba harcıyorsa ve vuruş esnasında çok da bariz olmayan bir çift vuruş meydana gelmişse başhakem normal duruma göre daha esnek olmalıdır.</p>

<p>3.8 Top A takımının blokçusunun kafasından sekerek antenin üzerinden geçiş boşluğunun kısmen dışından B takımı serbest bölgesine gitti. A oyuncusu topu geriye çevirmek için topun peşinden koştu. Böyle bir top geri çevrilebilir mi?</p>	<p>Karar Evet. Top antenin üzerinden geçiş boşluğunun kısmen dışından rakibin serbest bölgesine geçti. Bu nedenle A takımının; topu, oyun alanının aynı tarafındaki geçiş boşluğu dışından kendi oyun alanına geri çevirmesi kurallara uygundur. Top tamamen oyun dışı olana dek oyunda olduğu sürece çizgi hakemi işaret vermemelidir. Kural 10.1.2</p>
<p>3.9 Maç esnasında bir takımın <u>ikinci vuruşundan sonra</u> top geçiş boşluğu dışından file dikey düzlemini geçerek rakip serbest bölgesine girerse çizgi hakemi bayrak sallamalı mıdır?</p>	<p>Karar Hayır. Böyle bir topa karar vermek çizgi hakeminin görevi değildir. Kural 8.4.1, 8.4.2, 9.1, 10.1.2, 10.1.2.1, 10.1.2.2</p>
<p>3.10 A takımının pasörü topa file üst kenar seviyesinden yukarıda vurdu ve vuruş esnasında parmakları rakip oyun boşluğu içindeydi. Vuruş sonrasında top fileye paralel şekilde hücum oyuncusuna doğru yöneldi. B takımının blokçusu topa, A takımı oyun boşluğu içinde temas etti ve A takımının oyuncusu hücum edemedi. Başhakem nasıl karar vermelidir?</p>	<p>Karar Kural 9'a göre her takım, topla kendi oyun sahası ve boşluğu içinde oynamalıdır (Kural 10.1.2 hariç). Bu nedenle, pasör topla rakip oyun boşluğu içinde oynadığı için hatalıdır. Blokçu da rakip hücumu öncesinde rakip oyun boşluğundaki topa temas ettiği için hatalıdır. Ancak sadece ilk hata cezalandırılır. Topa filenin altındayken rakip oyun boşluğu içinde vurma durumu ise farklıdır. Filenin altındaki durumda eğer top file dikey düzlemini ancak bütünüyle geçerse oyun kural dışıdır. Kural 9</p>
<p>3.11 - VIDEO Kendi serbest bölgesinde kurallara uygun bir şekilde duran koç, anten üzerinden geçip kendisine doğru yönelen ve rakip oyuncunun da geri oynamak için koştuğu bir topu tutabilir mi?</p>	<p>Karar Hayır. Koç dahil takım üyelerinden hiçbiri, file düzlemini geçiş boşluğu dışından geçen bir topu geri oynamaya çalışan bir rakip oyuncuyu engelleme hakkına sahip değildir. Takım üyesinin topa vuruş hareketinin istemli veya istemsiz oluşu önemli değildir. Kendi serbest bölgesinde kurallara uygun bir şekilde ayakta duran koç, şayet topu geri oynamak için koşan bir rakip oyuncu varsa ona "yol vermelidir". Kural 10.1.2.2</p>
<p>3.11.1 (yeni) - VIDEO Top, B takımının kötü karşılayışından sonra geçiş boşluğunun dışından geçip rakibin serbest bölgesine gitmiştir. B takımından bir oyuncu top ile oynamak için koşmaya başlamıştır. Bu oyuncu; filenin altından geçmek istemiş, geçerken de rakip oyun alanına veya fileye müdahale etmemiştir. Bununla birlikte, kendi oyun alanı dahilinde bulunan rakip oyuncu da topa yönelmiştir. Bu nedenle B takımı oyuncusu topu geri çevirememiştir. A takımı oyuncusunun yaptığı hareket bir engelleme olarak değerlendirilebilir mi?</p>	<p>Karar Her oyuncunun, kendi oyun alanı ve oyun boşluğunda serbestçe hareket etme ve bulunma hakkı vardır. Rakibin oyun sahasında, rakibin oyun boşluğunda veya rakibin serbest bölgesinde ise bazı kısıtlamalar vardır. Dolayısıyla bu olayda; A takımı oyuncusunun kendi oyun alanında mı, yoksa serbest bölgede mi olduğu engelleme olup olmadığına karar vermek için kilit noktadır. Eğer A takımı oyuncusu kendi oyun alanı içinde hareket ettiyse bu hareket kurallara uygundur. Şayet hareketini serbest bölgede gerçekleştirmişse bir engelleme olduğu düşünülebilir ve hata düdüğü çalınabilir. Kural 10.1.2.2</p>

3.11.2 (yeni) - VIDEO

Top; A takımının blokçusundan sekmiş, önce fileye ve daha sonra B takımı tarafındaki yan banda çarparak B takımı oyun alanına düşmüştür. Başhakem, nizami bir blok olduğunu düşünerek sayıyı kazananın A takımı olduğunu işaret etmiştir. Karar doğru mudur?

Karar

Hayır, doğru değildir.

Eğer top, yalnızca yan banda çarparsa hareket kurallara uygundur. Fakat top, antene de temas ederse hareket kurallara uygundur.

Pratikte topun yönü, yan banda/antene temas ettiğinde değişiyorsa topun sert bir maddeye temas ettiği açıktır; dolayısıyla top, yan bantla kaplı olan anten ile gerçek anlamıyla fiziksel olarak temas etmese bile anten nedeniyle yön değiştirmiştir.

Bu olayda bloktan seken top, yan banda ve antene temas etmiştir. Blokçunun veya hücumcunun tarafında olması fark etmeksizin top yere temas etmeden önce oyun dışı olmuştur. Sonuç olarak sayı ve servis B takımına verilmelidir.

Kural 6.1.1.2, 8.4.3

FİLENİN ALTINDAN GEÇME

3.12

Smaçör; topukları orta çizginin üstünde, ayaklarının büyük bir kısmı ise rakip blokçunun ayaklarının üstünde olmak üzere rakibinin topla oynama teşebbüsünü engelleyecek şekilde yere düştü. Bu, oyunu etkilemek midir?

Karar

Evet, etkilemedir. Bir oyuncu; rakibinin hareketini, topla oynamasını engeller ya da topla oynama girişimini bozarsa buna "etkileme" denir.

Kural 11.2.1, 11.2.2.1, 11.2.4

3.13

Fiziksel temas her zaman etkileme midir?

Karar

Hayır, aslında maç esnasında pek çok temas olmaktadır. Bununla birlikte; bir oyuncu, rakibinin topla oynama hareketini bozar ya da durdurursa hakemler hata nedeniyle düdük çalmalıdır (örn: rakip oyun boşluğundaki hatalı oyun hareketleri için başhakem, rakip oyun alanına hatalı bir şekilde temas edilen durumlarda da yardımcı hakem düdük çalmalıdır.)

Kural 11.2.1

3.14 - VIDEO

Bir oyuncu; olağanüstü bir plonjonun devamında rakip oyun alanına girer ve vücudunun tümü zemine temas eder, fakat her iki bacağı da rakip oyun alanı tarafında havada ve hiçbir kısmı da orta çizgi hizasında değildir. Oyuncu, rakibinin oyununu da etkilemez. Bu durum bir hata mıdır?

Karar

Hayır. Kural 11.2.2'ye göre; ayağın (ayakların) orta çizginin ötesinde rakibin oyun alanına temas etmesine, karşıya geçen ayağın (ayakların) bir kısmının orta çizgiye temas etmesi veya doğrudan orta çizginin üzerinde olması şartıyla izin verilir. Ek olarak; rakibin oyununu etkilememek şartıyla vücudun, ayakların üst kısmında kalan herhangi bir yerinin rakip oyun alanına temas etmesine izin verilir.

Buradan hareketle ayaklar rakip oyun alanına temas etmediğinden ve rakibin oyununu etkileyen herhangi bir durum olmadığından bu bir hata olarak değerlendirilmez.

Kural 11.2.2

FİLEDEKİ OYUNCU VEYA FİLEYE TEMAS

<p>3.15 - VIDEO Filenin tam üzerinde topa aynı anda yapılan temastan sonra top filenin "A" takımı tarafındaki sınır çizgilerinin dışına düşer. Ralliyi kim kazanır?</p>	<p>Karar Rakiplerin aynı anda yaptıkları temas sonrasında top, sınır çizgilerinin dışına düşerse topun düştüğü yerin pozisyonuna göre filenin karşı tarafında bulunan takım hata yapmış olur. A takımı servis atma hakkını kazanır. Kural 9.1.2.2, 9.1.2.3</p>
<p>3.16 Hücum vuruşu fileyi blokçunun kollarına çarptırır. Bu bir file hatası mıdır?</p>	<p>Karar Hayır, değildir. Eğer file, blok oyuncusuna çarptıysa hata olmaz. Kural 11.3.3, 11.4.4</p>
<p>3.17 Blok oyuncusu yere inişini dengeli bir şekilde gerçekleştirdikten sonra dönerken omzuyla filenin antenler arasında kalan kısmına temas etti. Buna hata düdüğü çalınır mı?</p>	<p>Karar Hayır. Oyuncunun topla oynama hareketi, dönüş hareketinden önce tamamlanmıştır. Bu nedenle, fileye teması bir hata değildir. Kural 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.18 A takımının hücum oyuncusu 4 numaralı pozisyondan hücumunu gerçekleştirir. Bu esnada A takımının 2 numaralı pozisyonuna karşılık gelen rakip oyuncu, A takımının hücum varyasyonu nedeniyle şaşırıp fileye temas eder. Bu bir file hatası mıdır?</p>	<p>Karar Hayır. Filenin antenler arasında kalan kısmına temaslar, top ile oynama hareketi esnasında gerçekleşirse bir hata olarak değerlendirilir. Top ile oynama hareketi; daha birçok hareket de dahil olmak üzere sıçramayı, vuruşu (veya teşebbüsü) ve bir sonraki yeni oyun hareketi için dengeli düşüşü kapsar. Fileye temas eden oyuncu, top ile oynama hareketi içerisinde olsaydı ve oyunu etkileseydi bu bir file hatası olarak değerlendirilirdi. Kural 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.19 - VIDEO Blok oyuncusu, blok yapma teşebbüsündeyken ve top da kendisine yakinken topa değmeksizin fileye temas etti. Bu bir hata mıdır?</p>	<p>Karar Evet, topa temas olmamasına rağmen bu bir topla oynama hareketi veya girişimidir. Kural 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.20 Blok oyuncusu; rakibin, kendisine yakın pozisyondaki hücum kombinasyonunu engellemeye teşebbüs ederken file üst bandına temas etti. Bu bir hata mıdır?</p>	<p>Karar Evet, nitekim fileye temas "file hatası"dır: blok yapan oyuncu olaya yakındır ve filenin antenler arasındaki kısmına temas etmiştir. Kural 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.21 - VIDEO Hücum oyuncusu, yere inişini dengeli bir şekilde gerçekleştirdikten sonra top hala oyundayken iki adım atıp filenin anten dışındaki kısmına hafifçe temas etti. Bu bir hata mıdır?</p>	<p>Karar Hayır, oyuncunun hareketi bir hata değildir. Çünkü: Öncelikle - Filenin anten dışında kalan kısmına temas etmiştir. Sonrasında - Topla oynama hareketini sonlandırmış ve yeni bir oyun hareketi için hazır durumdadır. - Fileyi destek veya denge amaçlı kullanmamıştır. Kural 11.3.1, 11.3.2, 11.4.4</p>

<p>3.22 Hücum oyuncusu; topun hala oyunda olduğu sırada, yere inişini gerçekleştirirken dengesini kaybetti, iki adım attı ve göğsüyle fileye dayanarak ayakta kaldı. Fileye dayanmasaydı rakip takımın oyun alanına düşecekti. Bu bir hata mıdır?</p>	<p>Karar Evet; bir oyuncunun, filenin antenler arasında kalan kısmını destek veya denge amaçlı kullanması oyunu etkileme olarak değerlendirilir. Kural 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.23 Pasör, kısa top hücumu gerçekleştirmek için pasını gerçekleştirir. Hücum oyuncusu topa vururken diziyile de pasöre çarpar. Bu çarpma pasörün fileye sürtünmesine sebep olur. Bu bir hata mıdır?</p>	<p>Karar Evet, çünkü pasör topla oynama hareketi içerisindedir. Kural 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.24 - VIDEO Oyuncu, topla oynarken ayağı ile fileye temas eder. Bu durum kurallara uygun mudur?</p>	<p>Karar Hayır. Kurallara uygun değildir. Oyuncu, topla oynama hareketi esnasında fileye temas etmiştir. Temasın kol ile, el ile veya ayaklar ile gerçekleşmesi herhangi bir fark içermez.</p>
<p>3.25 - VIDEO Oyuncu, topla oynarken saçı ile fileye temas eder. Bu durum kurallara uygun mudur?</p>	<p>Karar Evet, uygundur. Saçın fileye temas ettiği durumların hata olarak değerlendirilebilmesi için rakibin topla oynama hareketini etkilemesi veya rallinin durmasına neden olması (örn: at kuyruğu şeklindeki saçın fileye dolanması) gerekir. Şayet rakibin oyununu etkileme veya ralliye müdahale gibi durumlar yoksa hakemler oyunu durdurmamalıdır. Kural 11.3.1, 11.4.4</p>
<p>3.26 - VIDEO Hücum oyuncusu; hücumunu gerçekleştirdikten sonra, blok yapmak için file dikey düzleminden yükseğe uzanmış blok oyuncusunun eline vurur ve bu, blokçunun elinin filenin üst bandına temas etmesine neden olur. Bu olayda herhangi bir hata var mıdır?</p>	<p>Karar Blokçunun fileye teması bir hata olarak değerlendirilmez, çünkü fileye temasına hücum oyuncusu neden olmuştur. Bununla birlikte; eğer başhakem, blokçunun fileye temas etmesinde hücum oyuncusunun kasıtlı bir hareketi olduğunu fark ederse rakibinin oyununu "fair play" ruhuna aykırı olarak etkileyen hücum oyuncusunun hatalı olduğuna kanaat getirmelidir. Böyle bir durumda hücum oyuncusunun davranışı kaba davranış olarak değerlendirmeli ve uygun ceza yaptırımını ile cezalandırılmalıdır. Kural 11.3.1, 20.2.1</p>
<p>3.26.1 - VIDEO Kolektif bloktaki bir oyuncu, blok hareketini tamamlayıp dengeli bir şekilde düşüşünü tamamlamışken bloktaki diğer arkadaşı kendisinin üzerine düşer ve filenin antenler arasında kalan kısmına temas etmesine neden olur. Bu bir hata mıdır?</p>	<p>Karar Evet, hatadır. Kolektif bloktaki oyuncular bir bütün olarak kabul edilir. Bu nedenle, bu oyunculardan herhangi biri halen top ile oynama hareketi içerisinde ise diğerleri de bir bütün olarak top ile oynama hareketi içerisindedir. Sonuç olarak, bu olayda oyuncunun fileye teması bir hata olarak değerlendirilmelidir. Kural 11.3.1</p>
<p>3.26.2 (yeni) - VIDEO Bir oyuncunun, filenin altından rakibinin oyun boşluğuna geçtiği ve rakip oyuncuya fiziksel bir</p>	<p>Karar Rakip oyuncunun top ile oynama hareketi etkilenmediği sürece bu tür bir geçişe izin verilir.</p>

<p>teması olmadığı halde rakip oyuncunun bu durumdan etkilendiği durumda karar ne olmalıdır?</p>	<p>Oyuncular arasında fiziksel bir temas olmasa bile hata olarak değerlendirilecek olan etkileme hareketi gerçekleşebilir. Bu durumda başhakem, ihlali gerçekleştiren oyuncu sebebiyle oyunu durdurma hakkına sahiptir ve gerekirse bu oyuncuya uyarı veya ihtar yaptırımını uygulayabilir.</p> <p>Kural 11.2.1</p>
<p>3.26.3 (yeni) - VIDEO</p> <p>B takımının kötü karşılayışı nedeniyle top, filenin yan bandına yakın bir noktasına gitmiştir. A takımının 2 numaralı pozisyondaki oyuncusu topa doğru belirgin bir hamle yapmış ve kaldırdığı kollarının ön kısmıyla topa filenin arasından vurmuştur. Bu hareket sonucunda topun fileden sekme yönü değiştiği için B takımı oyuncusu top ile oynayamamıştır. Başhakem, A takımı oyuncusunun fileye temas ettiği yönünde bir karar vermiştir. Karar doğru mudur?</p>	<p>Karar</p> <p>Evet, karar doğrudur.</p> <p>Eğer top, oyuncuya; oyuncunun fileye yakın bir noktada pasif/nötr bir şekilde bulunduğu, topa doğru bir harekette bulunmadığı bir durumda veya sert bir şekilde yapılmış bir hücum vuruşuna karşılık yüzünü veya vücudunu koruduğu bir durumda çarpsaydı bu durum bir hata olarak değerlendirilmeyecekti.</p> <p>Fakat oyuncu, topu takip eder ve topa bilerek vurup topun sekme yönünü veya hızını değiştirirse oyuncunun bu hareketine izin verilmez.</p> <p>Kural 11.4.4</p>

SERVİS

<p>3.27</p> <p>Oyuncu servis için topa temas ettiği anda yazı hakemi, yardımcı hakeme yanlış oyuncu ya da dönüş hatası nedeniyle oyunu durdurmasını işaret etti. Yazı hakemince yapılan bu hareket doğru bir hareket midir?</p>	<p>Karar</p> <p>Yazı hakemi doğru bir hareket yapmıştır.</p> <p>Yanlış bir servis oyuncusu servis atmaya hazır olduğunda yazı hakeminin hakemleri uyarmadan önce servis vuruşunun tamamlanmasını beklemesi gerekir.</p> <p>Kural 7.7.1, 12.2.1, 12.7.1, 25.2.2.2</p>
<p>3.28</p> <p>Başhakem servis için düdük çaldıktan sonra servis atacak takım hatanın farkına vardı ve doğru servis oyuncusu servis atmaya hazır bir şekilde servis bölgesine girdi. Bu oyuncu servisi kullanabilir mi?</p>	<p>Karar</p> <p>Evet; servis vuruşunun, servis düdüğünden sonraki 8 saniye içinde doğru oyuncu tarafından yapılması gerekir. Başhakem ikinci kez düdük çalmaz.</p> <p>Kural 12.4.4</p>
<p>3.29 - VIDEO</p> <p>Servis kullanacak oyuncu, sırtı oyun alanına dönükken topu havaya attı. Sonrasında topu tuttu ve izin verilen 8 saniyelik sürenin bitiminden önce servisi attı. Bu durum kurallara uygun mudur?</p>	<p>Karar</p> <p>Servis kullanan oyuncunun hareketi kurallara uygundur. Servis esnasında topa, havaya atıldıktan veya elden (ellerden) bırakıldıktan sonra tek el veya kolun herhangi bir kısmıyla vurulmalıdır. Başhakem tarafından "servis için havaya atma" olarak sayılan her türlü harekete servis vuruşu yapılmalıdır.</p> <p>Kural 12.4.2</p>
<p>3.30</p> <p>Servis topu, karşılayan takım tarafından oynanmadan önce fileye ve antene temas etti. Başhakem servis hatası düdüğü çaldı. Hakemin kararı doğru mudur?</p>	<p>Karar</p> <p>Hakemin kararı doğrudur. Antene temas eden top "hariç top"tur.</p>

	<p>Mevcut kurallara göre bu olay yardımcı hakem tarafında meydana gelirse hata düdüğü yardımcı hakem tarafından çalınacaktır.</p> <p>Ralli esnasında takımın 3. vuruşundan sonra antene temas eden, antenin üzerinden veya dışından geçen top da “hariç top” olarak değerlendirilir, ilgili hakem tarafından düdük çalınır ve “hariç” işareti gösterilir. Kural 8.4.3, 23.3.2.3 i, 24.3.2.8, 27.2.1.3</p>
3.31 A takımının servisi fileye çarptı ve A takımı tarafındaki zemine doğru düşmeye başladı. Filenin karşı tarafındaki B takımının bir oyuncusu top zemine değmeden önce file altından uzandı ve topu tuttu. Buna izin verilir mi?	Karar Evet. Başhakem, topun fileyi geçmeyeceği netlik kazandığı anda derhal düdük çalmalıdır. O andan sonra top, oyun dışıdır. Kural 12.6.2.1
3.32 - VIDEO Servis atışını sıçrayarak yapan bir oyuncunun topa iki el ile vurarak servis atışı gerçekleştirmesine izin verilir mi?	Karar Hayır. Servis atışı, sıçrayarak veya sıçramadan yapılması önemsiz olmak üzere, tek el veya kolun herhangi bir kısmıyla vurularak gerçekleştirilmelidir. Bu nedenle servis atışında topa iki el ile vurulmasına izin verilmez ve bu durum bir hata olarak değerlendirilir. Kural 12.4.1, 12.6.1.2

HÜCUM VURUŞU

3.33 Pasör geri hat oyuncusu iken ön bölge içinden sıçradı ve top <u>file üst kenar seviyesinin bütünüyle üzerindeyken</u> hücum oyuncusuna doğru bir pas attı. Hücum oyuncusu topa temas edemeden top file dikey düzlemini bütünüyle geçti ve topa rakip tarafından blok yapıldı. Bu olayda herhangi bir hata gerçekleşmiş midir?	Karar Evet, bir hata gerçekleşmiştir. Pasörün pası, geri hat oyuncusunun hatalı hücum vuruşuna dönüşmüş ve bu hücum vuruşu blok yapıldığı anda tamamlanmıştır. Ralli, rakip takım tarafından kazanılır. Kural 13.1.3
3.34 - VIDEO Takımın ikinci vuruşunda bir oyuncu, topu file yakınından rakip oyun alanına doğru gönderdi. Top file dikey düzlemini geçmemişti. Başhakeme göre, A takımından bu topa yetişebilecek herhangi bir oyuncu yoktu. B takımının blokçusu filenin üzerinden karşı tarafa uzandı ve bu topa blok yaptı. Başhakemin doğru kararı ne olmalıdır?	Karar Takımın ikinci vuruşu olsa bile top rakip alana doğru yöneliyorsa bu bir hücum vuruşu olarak değerlendirilir. Ayrıca hakemin kanaatine göre A takımından herhangi bir oyuncunun bu topa yetişebilmesi mümkün olmadığından B takımının bloğu kurallara uygundur. Kural 13.1.1, 14.3
3.35 Bir geri hat oyuncusu hücum bölgesinden sıçradı ve top file üst kenar seviyesinin bütünüyle üzerindeyken takımın ikinci vuruşu olarak topa smaç vurdu. Top filenin üst kısmına çarparak geri döndü ve rakibe geçmedi. Bu bir hata mıdır?	Karar Hayır. Top, file dikey düzlemini geçmediğinden veya blokçulara temas etmediğinden hücum vuruşu tamamlanmamıştır. Ralli devam eder. Kural 9.1, 13.1.3, 13.2.2, 13.3.3

<p>3.36 Servis karşılayan A takımının oyuncusu hücum çizgisinin gerisinden sıçrar ve file üst kenar seviyesinin tamamen üzerindeki servis topuna temas eder. Temas hücum çizgisinin gerisinden yapılır. Oyunun devam etmesi gerekir mi?</p>	<p>Karar Evet, vuruşun temas edilen noktası hücum çizgisinin tamamen gerisindedir. Kural 13.3.4, 19.3.1.3</p>
--	---

BLOK

<p>3.37 A takımı oyuncusunun kötü bir şekilde attığı pas file dikey düzlemine geçti. B takımının orta oyuncusu bu topa vurdu ve topu, A takımının arka oyuncusu olan pasörünün file üst kenar seviyesi üzerindeki kollarına çarptırdı. Bu oyuncuya çarpan top B takımının oyun alanı tarafına geçti. Hatayı yapan kimdir?</p>	<p>Karar Pasörün bloğu kurala uygun değildi, çünkü o arka oyuncuydu. Eğer oyuncunun vücudunun bir kısmı file üst kenar seviyesinin üzerindeyse rakipten gelen topa yapılan bir durdurma hareketi bir bloktur. Kural 14.1.1, 14.1.3, 14.6.2</p>
<p>3.38 Bir blok oyuncusunun, filenin üzerinden diğer tarafa uzanarak rakip pasörün topuna blok yapması kurallara uygun mudur?</p>	<p>Karar Bir pasa blok yapmak hatadır. Bununla beraber, başhakem için önemli olan konu pasörün hareketini belirlemektir. Başhakem, - pasörün vuruşundan sonra topun istikametinin fileye paralel mi olduğunu (blok hatası) veya - fileye doğru yönlenerken bir hücum vuruşuna mı dönüştüğünü tespit etmesi gerekir (pasörün takımından topa yakın veya toplu oynamaya çalışan herhangi bir oyuncu yoksa blok hatası değil). Kural 14.1.1, 14.3</p>
<p>3.39 A takımının oyuncusu B takımının hücumuna blok yapar. Ardından B takımının orta oyuncusu, A takımının bloğuna blok yapar. Bloğa karşı blok yapmak kurallara uygun mudur?</p>	<p>Karar Evet; blok yapmak, rakibin sahasından gelen topu engelleme hareketidir. Bu nedenle rakibin bloğuna blok yapmak kurallara uygundur. Kural 14.1.1</p>
<p>3.40 Blok yapılan bir top aşağıya doğru yöneldi. Top rakip alana düşmeden hemen önce ayağının bir kısmı kurallara uygun olarak orta çizginin rakip tarafında olan blokçulardan birinin zemine temas etmekte olan ayağına hafifçe değdi. Hakem başarılı blok kararı verdi. Bu karar doğru mudur?</p>	<p>Karar Başhakemin uygulaması doğrudur. Kural 11.2.1</p>
<p>3.41 'B' takımının blokçusu kurallara uygun bir şekilde blok yaptı ve bloktan seken top rakip oyun boşluğunda fileye paralel bir şekilde giderken B takımının diğer oyuncusu topa blok hareketiyle temas ederek A takımının zeminine düşürdü. Bu top hiçbir zaman B takımının oyun boşluğunda değildi. Bir sonraki servisi kim kullanacak?</p>	<p>Karar A takımı kullanacaktır. İkinci oyuncunun hareketi blok olarak değerlendirilmez, çünkü top kendi takım arkadaşının bloğundan geliyordu. Bu nedenle oyuncu rakip oyun boşluğu içinde hücum vuruşu yapmış olarak değerlendirilir ve kurallara göre bu bir hatadır. Kural 11.1.2, 14.1.1, 14.2, 14.3</p>
<p>3.42 Bir hücum oyuncusu kendi takım arkadaşının savunmasından gelen topu iki eliyle bir blok hareketi</p>	<p>Karar Bu, kurallara uygundur. Çift vuruş yapmamak veya topu tutmamak/fırlatmamak şartıyla bunu yapabilir.</p>

şeklinde hücum vuruşu yaparak filenin karşı tarafına yöneltebilir mi?	Bununla birlikte; temas anında top, oyuncunun kendi tarafında olmalı, rakibin tarafında olmamalıdır.
3.43 Blok hareketi esnasında top birkaç blokçunun kafasına ve ellerine temas etmiştir. Buna izin verilir mi?	Karar Bir blok hareketi esnasında olmak ve ayrı hareketler olmamak şartıyla bu temaslar bir blok teması olarak kabul edilir. Bloktan sonra bir takımın topa üç defa daha temasına izin verilir. Kural 9.1, 14.2, 14.4.1
3.44 Arka hat oyuncusunun kurala uygun olmayan hücumuna karşılık rakip takımın arka hat oyuncusunun, rakip oyun boşluğunda yaptığı, kurala uygun olmayan bloğu için (eş zamanlı hareketler) – hata nedir?	Karar Çift hatadır. Ralli tekrar edilmelidir. Arka hat oyuncusu tarafından tamamlanmış olan hücum vuruşu hataydı. Ek olarak, blok oyuncusunun eş zamanlı olarak yaptığı blok da bir hataydı; çünkü temas, <u>hücum yapan takımın oyun boşluğunda gerçekleşmişti.</u> Kural 13.3.1, 13.3.3, 14.1.1, 14.6.1, 14.6.2
3.45 Bir arka hat oyuncusu bir kolektif bloktan uzakta ayrı duruyordu ve file üst kenar seviyesinin altında idi – fakat top bu oyuncuya temas etti. Bu kurala uygun olmayan bir blok mudur?	Karar Hayır. Bu oyuncu kolektif bloğun bir parçası değildi ve top ona temas ettiği anda file üst kenar seviyesinin altındaydı. Bu nedenle bu oyuncu bir blokçu değildir. Bu temas, takımın birinci vuruşu olarak değerlendirilir. Kural 9.3.1, 14.1.1
3.46 Bir blokçu tarafından temas edilen top file üst kenar seviyesinden daha aşağıdaydı, buna rağmen blokçunun eli filenin yukarisındaydı. Bu bir blok mudur?	Karar Evet, nizami bir bloktur. Oyuncunun vücudunun bir parçası filenin yukarisındadır ve kritik olan nokta budur. Takım üç vuruş hakkına daha sahiptir. Kural 9.1, 14.1.1, 14.4.1
3.47 Bir blokçu; topa, bloktan yere inmişken ve tüm vücudu file üst kenar seviyesinin altındayken vurdu. Sonrasında oyuncu topa bir kez daha vurdu ve hakem “çift vuruş” hatası çaldı. Karar doğru muydu?	Karar Karar doğrudur. Topa temas anında blokçunun vücudunun hiçbir bölümü file üst kenar seviyesinin üzerinde değildi. Bu nedenle bu hareket bir blok kabul edilmez ve takımın birinci vuruşu olarak kabul edilen ilk vuruşunun ardından gelen ikinci temas bir “çift vuruş” hatasına neden olur. Kural 9.1, 14.1.1, 14.4.1
3.48 Arka hat oyuncusunun hatalı hücum vuruşuna rakip takımın liberosu blok teşebbüsünde bulundu – Hangi hata önce oluşmuştur?	Karar Hücum vuruşu, top file dikey düzlemini tamamen geçtiğinde ya da blokçu temas ettiğinde hata olur . Liberonun blok teşebbüsü, rakibin hücum vuruşunun tamamlanmasından önce gerçekleşen bir hareket olduğundan bu ilk yapılan hatadır. Kural 19.3.1.3
3.49 (yeni) - VIDEO A takımı oyuncusunun hücumu sonrasında top, B takımı oyuncusunun bloğundan dönmüş ve (file altındaki) alt boşluktan geçerek B takımı oyun alanına düşmüştür. Ralliyi hangi takım kazanmalıdır?	Karar Bu hareketin mükemmel bir blok olduğu düşünülmesi ve ralliyi B takımı kazanmalıdır.

<p>3.50 (yeni) - VIDEO Hücum oyuncusu topu harice göndermiştir, fakat öncesinde bloktaki oyuncunun saçının kuyruğuna temas etmiştir. Temas, görüntülü değerlendirme sisteminde açıkça görülmüştür. Başhakem, topun bloktaki oyuncuya temas ettiği yönünde karar vermiş ve ralliyi hücum yapan takımın kazandığını belirtmiştir. Karar doğru mudur?</p>	<p>Karar Hayır, değildir.</p> <p>Nasıl ki saçın fileye teması, oyunu etkilemediği sürece bir hata olarak değerlendirilmiyorsa bloktaki oyuncunun saçının topa teması da bir “temas” olarak değerlendirilmez. Sayı, savunma yapan takıma verilmeliydi.</p>
<p>3.51 (yeni) - VIDEO A takımının hücumu sonrasında top, rakip takımın bloğundan sekerek yükselir ve yeniden A takımı oyun boşluğunda kalır. A takımının fileye yakın olan oyuncusu, file üst kenar seviyesinin üzerine uzanarak topa vurur. Top, üst banttan seker ve aynı oyuncu topa tekrar vurur. Bu durum kurallara uygun mudur?</p>	<p>Karar Evet, uygundur. Başhakem, ralliyi devam ettirerek doğru bir karar vermiştir.</p> <p>Eğer fileye yakın ve file üst kenar seviyesinden daha yükseğe uzanmış bir oyuncu, rakipten gelen topa vuruyorsa bu hareket blok da olabilir, hücum vuruşu da olabilir. Karar verirken oyuncunun elinin/ellerinin ya da vücudunun diğer herhangi bir kısmının pozisyonu dikkate alınmalıdır; topun yüksekliği önemli değildir.</p> <p>Eğer oyuncu, bilinen şekilde bir smaç hareketi veya topa vurmak için kolunu açma hareketi yapmadan eli veya elleriyle topu engellemek için file üst kenar seviyesinden yükseğe uzanıyorsa oyuncunun hareketi “blok” hareketi olarak değerlendirilir (Örnek Olay 3.54 ile karşılaştırınız).</p> <p>Video’da görünen hareketin, yukarıdaki yoruma dayanarak kurallara uygun bir blok hareketi olduğu düşünülmelidir.</p>
<p>3.52 (yeni) - VIDEO Bloktan seken top, düz bir şekilde yere düşmektedir. Top; rakip takımın oyun alanına temas etmeden önce, blok yapan takımın orta oyuncusunun bacağına temas etmiştir. Bu temas anında oyuncunun ayağı zemin ile temas halindedir ve oyuncunun topa müdahale etmek gibi bir niyeti bulunmamaktadır. Top, oyuncunun bacağına temas etmeseydi doğrudan B takımı oyun alanına düşecekti. Bu noktada orta oyuncunun bacağı ile topa teması rakip oyuncunun top ile oynamasını engelleyen bir müdahale olarak düşünülebilir mi?</p>	<p>Karar Hayır, düşünülemez.</p> <p>Çünkü oyuncunun bacağı ile yaptığı temas istemsizce gerçekleşmiştir ve üstelik ayağı zemin ile temas halindedir. Oyuncunun herhangi bir hatası yoktur.</p> <p>Bununla birlikte, temas oyuncunun ayağı havadayken ve top ile oynamak isteyen potansiyel bir rakip oyuncu varken gerçekleşseydi bu temas bir müdahale/engelleme hareketi olarak değerlendirilirdi.</p>
<p>3.53 (yeni) - VIDEO Geri hat oyuncusu olan pasör, sırtı fileye dönükken fileye yakın bir noktada sıçrar ve rakip oyuncunun hücum vuruşu pasörün kafasına çarpar. Bu hareket, kurallara uygun olmayan bir blok olarak değerlendirilebilir mi?</p>	<p>Karar Bu hareketin bir blok olduğuna karar vermek için 3 adet koşulun aynı anda gerçekleşmesi gerekir:</p> <ul style="list-style-type: none">- Oyuncunun fileye yakın olması- Topun rakip oyuncudan gelmesi- Oyuncunun vücudunun herhangi bir kısmının file üst kenar seviyesinin üzerinde olması <p>Oyuncunun nereye dönük olduğunun bir önemi yoktur. Eğer hakem, bu 3 koşulun da gerçekleştiğini düşünüyorsa bu bir blok hareketidir.</p>

3.54 (yeni) - VIDEO

B takımı oyuncusu topu yavaş bir şekilde rakibine gönderir. A takımının fileye yakın olan oyuncusu, file üst kenar seviyesinin üzerine uzanarak topa vurur. Top, üst banttın seker ve aynı oyuncu topa tekrar vurur. Başhakemin ralliyi devam ettirme kararı doğru mudur?

Karar

Hayır, değildir.

Bu durum; Örnek Olay 3.51 ile benzerdir, fakat farklı olduğu bir nokta vardır.

Eğer fileye yakın ve file üst kenar seviyesinden daha yükseğe uzanmış bir oyuncu, rakipten gelen topa vuruyorsa bu hareket blok da olabilir, hücum vuruşu da olabilir. Karar verirken oyuncunun elinin/ellerinin ya da vücudunun diğer herhangi bir kısmının pozisyonu dikkate alınmalıdır; topun yüksekliği önemli değildir.

Eğer oyuncu, video'da da görüldüğü üzere bilinen şekilde bir smaç hareketi veya topa vurmak için kolunu açma hareketi yapıyor ve topa rakibine yönlendirmek amacıyla vuruyorsa oyuncunun hareketi bir hücum vuruşu (veya 1. vuruş) olarak değerlendirilir.

Dolayısıyla oyuncunun smaç hareketiyle gerçekleştirdiği hücum vuruşu 1. vuruştur, ardından fileden dönen topa tekrar vurması 2. vuruştur. Bu nedenle oyuncunun bu hareketi bir "çift vuruş" hatasıdır.

Video'da görünen hareketin, yukarıdaki yoruma dayanarak bir "çift vuruş" hatası olduğu düşünülmelidir. Ralli hemen durdurulmalı ve sayı B takımının olmalıydı.

BÖLÜM 4: OYUN DURAKLAMALARI VE GECİKMELER

OYUNCU DEĞİŞİKLİKLERİ

4.1 - VIDEO

İki yedek oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine girdi. Talep yazı hakemi tarafından kabul edildikten sonra koç sadece bir oyuncu değişikliği yapmaya karar verdi. Yardımcı hakemin izlemesi gereken uygulama nedir?

Karar

Bu durum herhangi bir gecikmeye neden olmadığı sürece kurallara uygundur. Bu nedenle yardımcı hakem sadece bir değişikliği gerçekleştirir.

Yazı hakemi yalnızca gerçekleşen oyuncu değişikliklerini kaydetmelidir. Bu gibi durumlarda yardımcı hakem, kullanılan müsabaka cetvelinin kağıt veya elektronik olduğuna bakmazsınız kaç adet oyuncu değişikliğinin kaydedildiğini dikkatli bir şekilde kontrol etmelidir.

Kural 15.10.2, 15.10.3a, 15.10.4, 16.1

4.2

Yedek oyunculardan biri oyuncu değiştirme bölgesine girerken (yazı hakemi kornaya bastı) diğeri oyuncu değişikliği bölgesine girmek için ısınma bölgesini

Karar

Oyuncu değişikliğinin talep edildiği an, oyuncuların değiştirme bölgesine girdikleri andır. Bu durumda

<p>henüz terk etmişti. Mevcut kurallara göre kaç oyuncu değişikliğine izin verilir?</p>	<p>yardımcı hakem sadece değiştirme bölgesine giriş yapmış oyuncuyu kabul eder.</p> <p>İkinci oyuncu, gerçek bir talep olarak düşünülmez ve reddedilir. Bu gibi durumlarda yardımcı hakemin, oyuncuya gelmemesini işaret etme ve takımın kurallara uygun olmayan bir talep gerçekleştirmesini engelleme yetkisi vardır. Bu, yardımcı hakemin, “hakemlik sanatı”nı iyi kavradığını gösterir.</p> <p>Kural 15.10.3a, 15.10.3b, 15.11.1.3</p>
<p>4.3 (yeni) - VIDEO</p> <p>Ralli, A takımının bir oyuncusunun sakatlığı nedeniyle durdurulmuştur. Kısa süreli bir tedavinin ardından oyuncunun müsabakaya devam edebileceğine karar verilmiştir. Servis için düdük çalınmadan önce A takımı bir oyuncu değişikliği talep etmiştir. Buna izin verilir mi?</p>	<p>Karar</p> <p>Eğer bir ralli, bir sakatlık nedeniyle veya harici bir müdahale (oyunu etkileyen ikinci bir topun yuvarlanması, filenin kopması, elektrik arızası, vb.) nedeniyle kesintiye uğramışsa sakatlık veya oyundan çıkarma/diskalifiye yaptırımı nedeniyle gerçekleştirilmesi zorunlu oyuncu değişikliği dışında herhangi bir oyun duraklaması talebinde bulunmak kurallara uygun değildir.</p> <p>Hakemlik Rehberi ve Talimatları Kural 6, 15.8</p>
<p>4.4</p> <p>Yedek oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine yanlış numaralı tabela (örn: kendi numarası) ile geldi. Oyuncu geri dönüp doğru tabelayı almak istedi. Başhakem geciktirme yaptırımı uyguladı ancak oyuncu değişikliğine de izin verdi. Başhakemin kararı doğru mudur?</p>	<p>Karar</p> <p>Hakemin kararı doğru değildir. Oyuncu değişikliği tabelalarının kullanıldığı müsabakalarda; oyuna girecek oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine doğru numaralı tabela ile girmelidir. Aksi takdirde, bu durum; yazı hakemi, takım ve seyirciler için karışıklığa sebep olur ve dolayısıyla bir gecikmenin oluşması da muhtemeldir. Bu nedenle takımının talebi reddedilmeli ve geciktirme yaptırımı uygulanmalıdır.</p> <p>Kural 15.10.3a, 16.1.1, 16.2</p>
<p>4.5</p> <p>Servis için düdük çalınırken bir yedek oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine adımını atıyorsa yardımcı hakemin oyuncu değişikliğine izin vermesi gerekir mi?</p>	<p>Karar</p> <p>Genel olarak bu durum tipik bir “kurallara uygun olmayan talep”tir: oyun durmadıysa ve bu talep takımın ilk “kurallara uygun olmayan talebi” ise talep reddedilmeli ve oyun devam ettirilmelidir.</p> <p>Bununla beraber, eğer bu talepten dolayı oyun durdurulursa (oyundaki oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine giderse veya takımlar hakemin kararını beklerse, vb.) bu bir geciktirme olarak değerlendirilir. Ralli düdük çalınarak durdurulur, değişiklik gerçekleştirilmez ve takım “geciktirme” yaptırımı ile cezalandırılır. Takım tarafından tekrar edilen bir “kurallara uygun olmayan talep” olursa bu talep de bir geciktirme olarak değerlendirilir ve aynı işlem uygulanır.</p> <p>Kural 15.10.3a, 15.11.1.1, 15.11.3, 16.2</p>
<p>4.6</p> <p>8 numaralı oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine 10 numaralı tabela ile geldi. Koç ise 8 numaralı oyuncu ile 9 numaralı oyuncuyu değiştirmekte ısrar etti. Kısa bir tartışmadan sonra yardımcı hakem oyuncu değişikliğini reddetti ve takıma geciktirme yaptırımı uygulandı. Bu karar doğru mudur?</p>	<p>Karar</p> <p>Karar doğrudur. 8 numaralı oyuncu ile 10 numaralı oyuncunun değişebilmesi kurallara uygun olacaktır, ancak koç 8 numaralı oyuncu ile 9 numaralı oyuncuyu değiştirmekte ısrar etmiştir. Oyuncunun hatalı numara tabelası ile gelmesi ve oyunun gecikmesi sebebiyle</p>

	doğru bir kararla takım geciktirme yaptırımını ile cezalandırılmıştır. Değişiklik reddedilmelidir. Kural 16.1.1, 16.2
4.7 Bir oyuncu sakatlandı ve <u>istisnai olarak</u> değiştirildi. İstisnai değişiklik yapıldıktan sonra aynı oyun duraklaması içinde takım ilaveten kurallara uygun oyuncu değişikliği talebinde bulundu ve yardımcı hakem de bu talebi kabul etti. Yardımcı hakemin oyuncu değişikliği talebini kabul etmesi doğru bir uygulama mıydı?	Karar Karar doğrudur. Takım, sakatlıktan dolayı bir istisnai değişiklik yapmak zorundaydı. Ayrıca, aynı duraklama esnasında kurala uygun bir oyuncu değişikliği talebi hakkına da sahiptir. Kural 15.7
4.8 A takımının 6 numaralı oyuncusu maçtan diskalifiye edilir. Diskalifiye edilen 6 numaralı oyuncu, oyuncu değişikliği hakkı bulunduğu için yedekte bulunan 7 numaralı oyuncu ile kurallara uygun olarak değiştirilir. Bu değişiklik takımın setteki birinci oyuncu değişikliğidir ve takım oturma sırasında üç oyuncu daha oturmaktadır. Bir sonraki ralli esnasında, az önce oyuna giren 7 numaralı oyuncu oyuna devam edemeyecek şekilde sakatlanır. Bu durumda oyun nasıl devam etmelidir?	Karar Takımın setteki ikinci oyuncu değişikliği olacak olsa bile, sakatlanan 7 numaralı oyuncu kurallara uygun olarak değiştirilemeyeceğinden istisnai oyuncu değişikliği ile değiştirilmelidir. Kural 15.7, 15.8
4.9 Diziliş kağıdına yazılmış olan bir oyuncu maç başlamadan önce sakatlandı. Bu oyuncu maçtan önce değiştirilebilir mi?	Karar Evet değiştirilebilir. Fakat bu durum, herkesin anlaması için koç ve yardımcı hakem tarafından oyuncu değişikliği işareti ile belirtilmeli ve bu değişiklik müsabaka cetveline kurala uygun bir oyuncu değişikliği olarak kaydedilmelidir. Kural 7.3.2, 7.3.4
4.10 A takımının 7 numaralı oyuncusunun, takım sırasında olması gerekirken oyunda olduğu fark edildi. A takımı izin verilen altı oyuncu değişikliği hakkını da kullanmıştı. Takımın kurallara uygun oyuncu değişikliği hakkı kalmadığına göre hakemlerin izlemesi gereken doğru uygulama nedir?	Karar A takımı diziliş hatası yapmış olduğundan yapılması gereken uygulama Kural 15.9.2 'de verilmiş olup aşağıdaki sıra ile uygulanmalıdır. a. A takımına ralli kaybettirilir ve B takımı bir sayı ve servis atma hakkı kazanır. b. Oyuncu değişikliği düzeltilir. A-7 oyundan çıkarılır ve doğru oyuncu oyun alanına alınır. Bu düzeltme, bir oyuncu değişikliği olarak sayılmaz. c. A-7 kural dışı olarak oyundayken A takımı tarafından alınan tüm sayılar silinir, ancak rakibin sayıları aynen kalır. d. A takımına başka ceza verilmez. Kural 15.9.2
4.11 B takımı beş oyuncu değişikliği hakkını kullanmıştı. B takımının iki oyuncusu oyuncu değiştirme bölgesine girdi. Yardımcı hakemin doğru uygulaması ne olmalıdır?	Karar Yardımcı hakem, koça sadece bir oyuncu değişikliği yapabilmesinin mümkün olduğunu hatırlatmalı ve hangi oyuncuyu değiştireceğini sormalıdır. Gecikme olmadığı için diğer oyuncu değişikliği talebi herhangi bir yaptırım uygulanmaksızın reddedilecek ve kurallara uygun olmayan duraklama talebi olarak müsabaka cetveline kaydedilecektir. Kural 15.5, 15.6, 15.11, 16.1

<p>4.12 Koç iki oyuncu değişikliği talebinde bulundu. Yazı hakemi taleplerin uygunluğunu kontrol ederken ilk talebin kurallara uygun diğerinin ise uygun olmadığını belirledi. Yardımcı hakemin doğru uygulaması ne olmalıdır?</p>	<p>Karar Kurallara uygun olmayan talepler, değişiklik sırasına bakılmaksızın reddedilir. Kurallara uygun oyuncu değişikliği talepleri ise, yine, değişiklik sırasına bakılmaksızın kabul edilir.</p> <p>Tüm değişiklikler yapıldıktan sonra, kurallara uygun olmayan oyuncu değişikliği talebi/talepleri için tek bir "geciktirme" yaptırımı uygulanır. Kural 15.6, 16.1.3</p>
<p>4.13 Bir takımın oyuncu değişikliği talebi yazı hakemi tarafından zile ikinci kez basılarak reddedildi. Yardımcı hakem müsabaka cetvelini kontrol ettiğinde değişikliğin aslında kurallara uygun olduğunu fark etti ve oyuncu değişikliğinin yapılmasına izin verilerek bu durum düzeltildi. Böyle bir durum yaşanması oldukça sıkıntı vericiydi. Böyle bir durumda yardımcı hakemin yapması gereken doğru uygulama nedir?</p>	<p>Karar Yardımcı hakemin yaptığı uygulama doğrudur. Bununla beraber; verilmiş olan kararların değiştirilmesi, hakem grubu için oldukça olumsuz bir etki yaratabilir.</p>
<p>4.14 A takımının oyuncusu, oyuna girmeye hazır olarak oyuncu değiştirme bölgesinde duruyordu. Buna karşın sahadaki değişecek oyuncu, ilk olarak oyundan çıkmayı reddetti. Bu bir gecikme midir? Değişikliğin reddedilmesi gerekir mi?</p>	<p>Karar Evet, bu bir gecikmedir.</p> <p>Bununla birlikte, oyuncu değişikliğine BU KEZ için izin verilmesi gerekir. Çünkü oyuncu değişikliği talebi kurallara uygundur ve bu özel durum için gecikmeye neden olan yedek oyuncu değil, <i>oyundaki</i> oyuncudur.</p> <p>Öte yandan, yedek oyuncunun hazır olmadığı durumda izlenecek uygulama, oyuncu değişikliğinin reddedilmesi ve takıma geciktirme yaptırımı uygulanmasıdır. Kural 16.1.1, 23.2.3</p>
<p>4.15 Eğer verilen diziliş kağıdı ile oyun alanındaki oyuncular arasında fark varsa yardımcı hakem ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar Yardımcı hakem diziliş kağıdını koça göstermeli ve ne yapmak istediğini sormalıdır. Eğer koç sahadaki oyuncuyu oynatmak isterse 0-0'da kurallara uygun olarak oyuncu değişikliği yapmalıdır. Bu, yanlış anlaşılmayı önlemek için koçun oyuncu değişikliği işareti vermesi gerektiği bir durumdur. Bu durumun herkes tarafından anlaşılması için yardımcı hakem de oyuncu değişikliği işaretini usulen vermelidir. Kural 7.3.5.2, 7.3.5.3</p>
<p>4.16 Takımın 6 numaralı oyuncusu, oyuna girmeye hazır olarak oyuncu değiştirme bölgesine girdi. Yazı hakemi de korna çalarak değişiklik talebini kabul etti. Ancak takımın koçu tam bu esnada değişiklikten vazgeçerek oyuncusunu ısınma bölgesine gönderdi. Değişiklik yapılmalı mıydı ve uygulanması gereken doğru işlem ne olmalıydı?</p>	<p>Karar Oyuncu değişikliği talebi doğrudur ve yazı hakemi tarafından korna çalınarak kabul edilmiştir. Talep olduğu için oyun durmuştur. Değişikliğin yapılması zorunlu değildir, ancak bu durum gecikmeye sebep olduğu için geciktirme yaptırımı uygulanmalıdır. Kural 15.10.3a, 15.10.3c, 16.1.1</p>
<p>4.17 - VIDEO Başhakemin servis düdüğünden sonra bir yedek oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine girdi. Yazı</p>	<p>Karar Yardımcı hakemin uygulaması doğrudur. Bu durum müsabaka cetveline kaydedilmesi gereken tipik bir</p>

<p>hakemi değişikliği kabul etmedi ve oyun durmadı. Ralli bittikten sonra yardımcı hakem, yazı hakeminden müsabaka cetvelinde kurallara uygun olmayan duraklama talepleri için bulunan kutuya işareti koymasını istedi. Bu doğru bir uygulama mıdır?</p>	<p>kurallara uygun olmayan duraklama talebidir. Eğer kurallara uygun olmayan duraklama talebi tekrarlanırsa geciktirme yaptırımı uygulanmalıdır. Kural 15.11.2, 16.1.1</p>
<p>4.18 Eğer yazı hakemi oyuncu değişikliği için hatalı olarak zile basarsa (servis düdüğünden sonra veya oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine girmeden) takıma kurallara uygun olmayan bir talep yaptırımı uygulanır mı?</p>	<p>Karar Bu hata yazı hakemi tarafından yapıldığı için bu olay kurallara uygun olmayan bir duraklama talebi veya bir geciktirme olarak değerlendirilmez. Kural 15.10.3a, 15.10.3c</p>
<p>4.19 Oyun alanında müsabaka cetveline kayıtlı olmayan bir oyuncu bulundu. Hakemler ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar Oyuncu listelerini kontrol edip imza ile onaylamak koç ve takım kaptanının görevidir. Maçta oynamış olan kaydedilmemiş oyuncular tespit edilir edilmez derhal oyun alanından çıkarılmalıdır. Kayıtlı olmayan oyuncunun oyunda kaldığı süre boyunca takımının kazandığı tüm sayılar iptal edilmeli, rakibine bir sayı ve servis atma hakkı verilmelidir. Eğer hata set bittikten sonra fark edilmiş olsaydı A takımı seti, maç bittikten sonra fark edilmiş olsaydı A takımı listeye kaydedilmeyen oyuncudan dolayı maçı kaybetmiş olacaktı. Kural 4.1.3, 4.2.2, 5.1.1, 5.2.2, 7.3.5.4, 15.9.2</p>
<p>4.20 Bir duraklama esnasında, servis karşılayan A takımı oyuncu değişikliği talebinde bulundu. Aynı duraklama esnasında B takımına bir ihtar verildi ve A takımı bir sayı ve servis atma hakkı kazandı. Bunun üzerine A takımı bir değişiklik talebinde daha bulundu. Bu mümkün müdür?</p>	<p>Karar Evet, mümkündür. A takımının yapmış olduğu iki oyuncu değişikliği talebi arasında tamamlanmış bir ralli vardır. Kural 15.2.2</p>
<p>4.21 Yardımcı hakem başlangıç dizilişlerini kontrol ederken liberonun numarasının pozisyon kağıdında başlangıç dizilişinde yazılı olduğunu fark etti. Yardımcı hakem koçtan pozisyon kağıdını düzeltmesini istedi ve durumu yazı hakemine bildirdi. Daha sonra maç başladı. Hakemlerin yaptığı uygulama doğru muydu?</p>	<p>Karar Bu olayda yardımcı hakem koçtan yeni ve doğru diziliş kağıdını istemelidir (diziliş kağıdındaki değişiklik yalnızca liberonun yanlışlıkla yazıldığı pozisyonun düzeltilmesini kapsamalıdır). Yardımcı hakem doğru diziliş kağıdı ile kontrolünü yaptıktan sonra liberoya oyun alanına girmesi için izin verir. Kural 7.3.5.2</p>
<p>4.22 - VIDEO Bir takım, yanlış oyuncu değişikliği tabelası nedeniyle reddedilen bir oyuncu değişikliği talebinde bulunmuştur. Bu durum bir gecikmeye neden olmuştur. Dahası, takımın öncesinde "geciktirme uyarısı" bulunduğundan bu gecikme için "geciktirme ihtarını" yaptırımı uygulanmıştır. Bu durumda takım yeni bir oyuncu değişikliği talebinde bulunabilir mi?</p>	<p>Karar Evet. İhtar yaptırımları artık birer "tamamlanmış ralli" olarak değerlendirildiğinden takımın yeni talebi kabul edilmelidir. Kural 6.1.3, 15, 15.2.1, 15.11.1.13</p>

<p>4.22.1 - VIDEO</p> <p>Bir takım iki oyuncu değişikliği yapmak istedi. Oyunculardan biri oyuncu değiştirme bölgesine oynamaya hazır bir halde girmişken diğer oyuncu, oyuncu değişikliği tabelasını aramaktaydı. Bu oyuncu, ilk oyuncunun değişiklik işleminin tamamlanmasından önce oyuncu değiştirme bölgesinde hazır bulundu. Her iki oyuncu değişikliğine de izin verildi. Uygulama doğru mudur?</p>	<p>Karar</p> <p>Evet, doğrudur. Hakemler, yeni çoklu oyuncu değişikliği yaklaşımını doğru uygulamışlardır. Eğer gerçekten bir gecikme yaşanmıyorsa hakemler bu tür durumlarda esnek olmalıdır.</p> <p>Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>
<p>4.22.2 - VIDEO</p> <p>Bir oyuncu, üzerinde ısınma tişörtü varken oyuncu değişikliği tabelası ile oyuncu değiştirme bölgesine girer. Değişiklik esnasında ısınma tişörtünün farkına varan bu oyuncu, tişörtünü çıkarır ve oyundan çıkan oyuncuya verir. Oyuncu değişikliği sırasında buna izin verilir mi?</p>	<p>Karar</p> <p>Hayır, izin verilmez. Bir oyuncu; oyuncu değişikliği talebi gerçekleştiği anda, oynamaya hazır bir durumda olmalıdır. Üzerinde ısınma tişörtü olan bir oyuncunun oynamaya hazır bir durumda olduğu düşünülemez. Bu nedenle, oyuncu değişikliği talebi reddedilmeli ve geciktirme yaptırımı uygulanmalıdır.</p> <p>Kural 15.10.3a, 15.10.3b</p>

MOLALAR VE TEKNİK MOLALAR

<p>4.23</p> <p>Servis atışını B takımından yanlış bir oyuncu kullandı. Bu hata daha sonra set içinde teknik mola sonunda fark edildi. Akabinde sırasıyla sonuçlar (dönüş hatasından dolayı B kazandığı sayılar iptal edilir, diziliş düzeltilir, servis atma hakkı ve bir sayı A takımına verilir) uygulandıktan sonra tekrar teknik mola sayısına ulaşıldığında hakemlerin teknik mola uygulaması gerekir mi?</p>	<p>Karar</p> <p>Hayır, ilk 4 set için aşağıdaki sayılarda sadece 1 teknik mola uygulanır: önde olan takım 8. ve 16. sayılara ulaştığında teknik mola uygulanır.</p> <p>Kural 15.4.1</p>
<p>4.24</p> <p>Bir teknik mola mı, yoksa koçun talep ettiği mola mı önceliklidir?</p>	<p>Karar</p> <p>Bir teknik mola, kurala uygun oyun duraklamasından önce uygulanır. Eğer koç teknik moladan sonra normal mola isterse bu, kurala uygundur; fakat talebini tekrar etmelidir.</p> <p>Kural 15.4.2</p>

KURALLARA UYGUN OLMAYAN DURAKLAMA TALEPLERİ

<p>4.25 - VIDEO</p> <p>Bir takım, bir molanın öncesinde ve sonrasında, aynı duraklama esnasında olacak şekilde oyuncu değişikliği talebinde bulunabilir mi?</p>	<p>Karar</p> <p>Hayır – aynı duraklama esnasında aynı takımın iki mola talebinde bulunmasına izin verilirken art arda iki oyuncu değişikliği talebine izin verilmez ve kurala uygun olmayan talep olarak değerlendirilir.</p> <p>Kural 15.3.1, 15.3.2, 15.10.3a, 15.11.1.3, 25.2.2.6</p>
<p>4.26 - VIDEO</p> <p>Bir koçun üçüncü mola talebi yardımcı hakem tarafından kabul edildi. O anda bu takımın üçüncü molası olduğunu</p>	<p>Karar</p> <p>Normalde bu kurala uygun olmayan taleptir – fakat burada gerçek bir gecikme meydana gelmiştir. Bu</p>

yazı hakemi fark etti ve bunu yardımcı hakeme bildirdi. Hakemlerin uygulamaları ne olmalıdır?	yüzden reddedilmeli veya mola hemen bitirilmelidir. Oyuncular oyun alanına geri dönmelidir. Oyundaki kaptan mevcut gecikme için bilgilendirilir ve bir geciktirme yaptırımı uygulanır. Kural 15.11.1.4, 16.1.5, 25.2.2.6
4.27 Bir takımın daha önceden bir geciktirme uyarısı veya geciktirme ihtarı varsa sonrasında bir talebinin, herhangi bir yaptırım olmaksızın, "kurallara uygun olmayan talep" (improper request) olarak değerlendirilmesi mümkün müdür?	Karar Evet, mümkündür. Sık rastlanan bir durum olmasa da bir "geciktirme"yi, "kurallara uygun olmayan bir talep" (improper request) takip edebilir; çünkü "kurallara uygun olmayan talep" bir geciktirme basamağı değildir. "Kurallara uygun olmayan talepler" (improper requests) ile ilgili kural ve geciktirme ile ilgili kural; nelerin uygunsuz talep, nelerin geciktirme hareketi olduğunu göstermesi açısından oldukça açıktır. Bu nedenle, takıma önceden herhangi bir geciktirme yaptırımı uygulanmış olsa bile bazı durumlar YALNIZCA "kurallara uygun olmayan talep" (improper request) olarak düşünülür ve daha önceki geciktirme yaptırımlarına bağlı olarak değerlendirilmez. Kural 15.5, 16.1
4.27.1 (yeni) Reddedilmiş ve geciktirme uyarısı yaptırımı uygulanmış bir oyun duraklaması talebinden hemen sonra bir mola veya bir oyuncu değişikliği talebinde bulunulabilir mi?	Karar Hayır, bulunulamaz. Böyle bir durumda takım, bir oyun duraklaması talebinde bulunabilmek için bir sonraki tamamlanmış rallinin sonunu beklemek zorundadır (istisnai oyuncu değişikliği durumu hariç). Eğer bir takım bu durumda halen bir oyun duraklaması talebi gerçekleştiriyorsa bu bir "kurallara uygun olmayan oyun duraklaması talebi" olarak değerlendirilmelidir. Hakemlik Rehberi ve Talimatları

SAKATLANMALAR

4.28 - VIDEO Burnu kanayan bir oyuncu oynayabilir mi?	Karar Eğer bir oyuncunun kanamalı bir sakatlığı meydana gelmişse hakemler mutlaka yetkilerini kullanmalıdır. Eğer tıbbi tedavi sakatlığı hemen düzeltilmezse kurallara uygun oyuncu değişikliği yapılır veya sakatlanan oyuncunun libero olması durumunda liberonun değiştiği asıl oyuncu oyun alanına girer, bir başka durumda ise kanamalı oyuncunun asıl oyuncu olması halinde oyun alanı dışında bulunan libero ile asıl oyuncu yer değiştirebilir. Oyuncunun formasındaki kan temizlenmelidir. Oyuna girecek oyuncuya ceza verilmeden eşofmanını çıkarması ve oyuna girmesi için makul bir süre verilmesi gerekir. Başhakem tarafından takıma herhangi bir geciktirme yaptırımı uygulanmaması veya takımı duraklama
---	---

	<p>talep etmeye yönlendirmemesi uygun bir yöntem olacaktır. Kural 4.4, 15.5, 15.10.2, 15.10.3a, 17.1.1</p>
<p>4.29 - VIDEO Bir pasör savunma yaparken dizinden sakatlandı. Koçlar oyuncunun yanına geldiğinde pasör zemine uzanmış bir şekilde sahada kalmıştı. Takımın doktoru sakatlığı kontrol etti. Yaklaşık iki dakikalık tedaviden sonra oyuncunun tekrar oynayabileceğini bildirdi. Oyuncunun oyuna devam etmesi üzerine hakem maçın başlaması için düdük çaldı. Başhakemin kararı doğru mudur?</p>	<p>Karar Hakemin uygulaması doğrudur. Eğer önemli bir sakatlanma meydana gelirse başhakem oyunu derhal durdurmalı ve doktorun ve/veya sağlık ekibinin oyun alanına girmesine izin vermelidir. Eğer sakatlık ciddi ve ağır ise oyuncunun en az bir ralli için saha dışına alınması gerekir.</p> <p>Prensip olarak; bir sakatlanmada başhakem tarafından oyuncu değişikliği istenilmeden önce, sakatlanan oyuncuya ve/veya takım doktoruna sakatlık durumunun belirlenebilmesi (oyuna devam edip edemeyeceği) için makul bir süre verilmelidir. Kural 15.7, 17.1.2</p>
<p>4.30 - VIDEO Oyuncu değişikliği anında bir kaza meydana gelir ve değişecek oyuncuda burun kanaması oluşur. Doğru uygulama ne olmalıdır?</p>	<p>Karar İlk olarak başhakemin oyunu durdurması gerekir. Ardından sağlık ekibini sahaya davet eder. Oyuncu iyileşemezse aynı duraklama esnasında ikinci değişiklik olmasına rağmen kurala uygun oyuncu değişikliği uygulanacaktır. Kurala uygun değişim mümkün değilse bir istisnai değişiklik uygulanacaktır. Kural 15.11.1.3</p>
<p>4.31 Takım kaptanı maç başlamadan önce sakatlandı. Uygulama nasıl olmalıdır?</p>	<p>Karar Uygulama, sakatlığın gerçekleştiği zamana göre belirlenmelidir. Kural 4.1.3'e göre müsabaka cetveli, kura atışını takiben, koçlar ve kaptanlar tarafından imzalandıktan sonra takımlar takım listelerinde herhangi bir değişiklik yapamaz (liberonun sakatlanıp oynayamayacak duruma gelmesiyle koçun, asıl takım kaptanını yeni libero olarak belirlemek isteyebileceği durum hariç).</p> <p>Buna bağlı olarak; takım kaptanının sakatlığı kura atışından önce meydana gelirse ve bu oyuncu oynayamayacak durumdaysa koç yeni takım kaptanını, forma numarasının altına şerit yapıştırılması ve müsabaka cetvelinde numarasının yuvarlak içine alınması suretiyle belirler. Yeni takım kaptanı tüm görev ve yetkilere sahip olacaktır (kura atışında takımını temsil etmek, vb.)</p> <p>Şayet asıl takım kaptanının sakatlığı kura atışından sonra gerçekleşirse koçun başka bir oyuncuyu takım kaptanı olarak belirlemeye hakkı yoktur. Bununla birlikte; koç, asıl takım kaptanının görev ve yetkilerini alması ve karşılaşma sonunda müsabaka cetvelini imzalaması için "genel oyun kaptanı"ni belirler.</p> <p>Her iki durumda da sakatlık olayı müsabaka cetveline kaydedilmelidir. Kural 4.1.3, 5.1, 5.2.1, 5.2.2, 19.4.2.5, 25.2.2.7</p>

4.32 A takımının oyuncu değişikliğini takip eden ralli, A takımının bir oyuncusunun sakatlanması nedeniyle tamamlanamadan durdurulmuştur. Sakatlanan oyuncu oyuna devam edemeyecek durumdadır. İki ayrı oyuncu değişikliği talebi arasında bir tamamlanmış ralli olamamasına rağmen, sakatlanan oyuncu için oyuncu değişikliği talebinde bulunmak mümkün müdür?	Karar Evet, mümkündür. Her ne kadar bir ralli tamamlanmadan ikinci bir oyuncu değişikliği talebinde bulunmak kurallara uygun olmayan bir talep olsa da bu gibi "zorunlu durumlar"da talep kabul edilir ve sakatlanan/rahatsızlanan oyuncu, oyuncu değişikliği ile oyun alanı dışına alınır. Kural 15.11.1.3
4.33 - VIDEO Sakatlanan oyuncu, oyuncu değişikliğini oyuncu değiştirme bölgesinden gerçekleştiremeyecek durumda olduğunda (sedye ile taşınması, vb.) doğru uygulama ne olmalıdır?	Karar Oyuncu değişikliğinin herkes tarafından rahat bir şekilde anlaşılabilmesi için, oyuna girecek oyuncu, sakatlanan oyuncunun numarasına ait tabelayı almalı ve oyuncu değiştirme bölgesine gelmelidir. Tabela takıma geri verilmek üzere yardımcı hakem tarafından alınmalıdır. Kural 15.10.1, 17.1.1

OYUNU GECİKTİRMELER

4.34 Maçın üçüncü setinin başlamasından önce hakem takımların oyun alanındaki yerlerini almaları için işaret verdi. Bir takım tepki vermedi. Sonrasında çok yavaş bir şekilde hareket edince başhakem geciktirme uyarısı verdi. Bundan sonra takım sahadaki yerini aldı. Başhakemin davranışı uygun bir hareket miydi?	Karar Evet, başhakemin kararı doğrudur. Takımların oyun alanındaki pozisyonlarını almaları için davet edilmeleri gerekir. Eğer gelmezlerse başhakem o takıma geciktirme uyarısı vermelidir ve geciktirme yaptırımı müsabaka cetveline kaydedilmelidir. Eğer takım hala oyun alanına gelmediyse kırmızı kart ile geciktirme ihtarını vermelidir. Eğer buna rağmen takım oyun alanındaki yerini almadıysa bu durum takımın oynamayı reddetmesi olarak değerlendirilir ve takımın maçta hazır bulunmadığı ilan edilip ceza olarak da maç kaybettirilir. Böyle bir durumda skor 0:3, setler de 0-25, 0-25, 0-25 olarak kaydedilir. Eğer bir takım, bir moladan sonra oyun alanına geç dönüyorsa aynısı uygulanmalıdır. Kural 6.4.1, 16.1
4.35 Eğer oyuncular oyun alanında biraraya gelip toplanırsa bir takım geciktirme ile cezalandırılır mı?	Karar Hakemin, oyuncuların bir sonraki ralli için pozisyonlarını almalarına yetecek makul bir süreden daha fazlasına izin vermek gibi bir zorunluluğu yoktur. Hakem böyle bir durumu iyice muhakeme etmelidir. Hakem; uygun şekilde sevinme ve kutlamalara izin vermeli, ancak oyunun geciktirilmesine izin vermemelidir. Şayet başhakem, oyuncuların bu hareketi oyunda gecikme olması için taktik gereği yaptığını fark ederse takıma geciktirme yaptırımı uygulamalıdır. Kural 16.1.2, 16.1.5
4.36 Bir oyuncu, takım arkadaşlarından birinin yaptığı plonjonun zeminde oluşturduğu ıslak bölge nedeniyle	Karar Oyuncular tarafından yapılan bu tür taleplerde talebi kabul etme aşamasında, oyuncunun niyetinin

<p>oynamayı reddeder. Hakemin doğru uygulaması ne olmalıdır?</p>	<p>gerçekten oyunu geciktirmek olup olmadığına karar vermek ve gerekirse uygun geciktirme yaptırımını uygulamak başhakemin sorumluluğundadır.</p> <p>“Hızlı siliciler” zemindeki ıslaklığı silmelidir. Ayrıca oyuncular zemini silmek için kendi küçük havlularını da kullanabilirler. Başhakem zeminin silinmesi gerektiğine kanaat getirirse hızlı silicilere talimat verebilir. Kontrol Komitesi'nin olmadığı durumlarda müsabakanın kontrolü daima başhakemin kararları doğrultusunda sağlanır.</p> <p>Sonuç olarak eğer takım oynamayı reddediyorsa hakem takıma geciktirme ya da hazır bulunmama cezası verebilir.</p> <p>Kural 1.5, 5.1.2.2, 6.4.1, 16.2</p>
<p>4.37</p> <p>İki set arasında takımın bütün mensupları soyunma odasına gitti ve 5 dakika sonra sahaya döndü. Başhakem geciktirme yaptırımını uyguladı ve maç devam etti. Hakemlerin davranışı uygun muydu?</p>	<p>Karar</p> <p>İlk olarak takım mensuplarının hakemlerden izin almadan müsabaka alanını terk etmelerine müsaade edilmez. Yine de yardımcı hakem, iki buçuk dakika sonra, takımın yanına giderek oyun alanında “hazır bulunmadıkları” şeklinde ilan edilmemeleri için derhal oyun alanına dönmeleri konusunda hatırlatmada bulunmalıdır. Oyun alanına döndükleri zaman başhakem geciktirme yaptırımını uygulamalıdır.</p> <p>Kural 4.2, 6.4.1, 6.4.2, 18.1</p>

HARİCİ MÜDAHALE

<p>4.38</p> <p>Seyirciler maçın oynanmasını engellerse başhakemin doğru uygulaması ne olmalıdır?</p>	<p>Karar</p> <p>Başhakem maçı durdurmalı ve organizatör ya da Kontrol Komitesi'nden düzeni yeniden sağlamak için tedbir almalarını istemelidir. Bu duraklama müsabaka cetveline kaydedilmelidir.</p> <p>Kural 17.2, 17.3</p>
<p>4.39 - VIDEO</p> <p>Dip çizginin gerisindeki serbest bölgeden çıkarılan ve oyun alanına yönlendirilen bir top, oyun boşluğuna girmiş "vinç kamera"ya (jib - crane camera - hareketli kamera) çarpar. Hakemler oyunu durdurur. Bu durumda başhakem; topu "hariç top" olarak mı değerlendirmelidir, yoksa bu durumu "harici bir müdahale" olarak mı düşünmelidir?</p>	<p>Karar</p> <p>Oyun sahası dahilinde, oyuncuların topla oynama önceliği vardır. Eğer bir top, oyun sahası dışından oyun sahası içine uzanmış/girmiş bir kişiye veya nesneye çarparsa (örn: vinç kamera, topu tutan bir basın mensubu) bu durum "harici bir müdahale" olarak düşünülmelidir ve ralli tekrar ettirilmelidir.</p> <p>Video'daki görüntüde liberonun topla oynamak üzere olduğu ve ralliyi devam ettireceği ama kameranin onu engellediği görülmektedir. Bu durum "harici bir müdahale" olarak düşünülmeli ve ralli tekrar edilmelidir.</p> <p>Eğer top; hiçbir oyuncunun oynayamayacağı şekilde seyircilere doğru yönlendirilmiş olsaydı ve bu top kameraya çarpsaydı bu sefer "harici bir müdahale" olarak düşünülmeyecek ve "hariç" kararı verilecekti.</p> <p>Kural 17.2</p>

4.40 - VIDEO Takımın orta oyuncusu, hücum yapmaya hazırlanırken ayakkabılarından biri ayağından çıkar ve ön bölgeye düşer. Oyuncu, hücumunu gerçekleştirir. Takım ralliyi kaybeder. Ralli sona erdikten sonra oyuncu, ayakkabısını giymek için izin ister. Hakemler ralli boyunca veya ralli sonunda herhangi bir müdahalede bulunmaz. Böyle bir durumda hakemler nasıl bir yol izlemelidir?	Karar Öncelik, oyuncuların güvenliğidir. Eğer hakemler, ayakkabının oyuncular için tehlike yaratabilecek bir pozisyonda olduğunu düşünürlerse oyunu durdurmalıdırlar. Ayrıca oyuncunun ayakkabısını bilerek çıkarmadığı göz önünde bulundurularak oyuncunun ayakkabısını giyme talebi oyunu geciktirecek bir hareket olarak değerlendirilemez. Kural 17.2
4.41 - VIDEO Top ile oynamak için koşan bir oyuncu hakem kulesine çarpar. Ralli otomatik olarak durdurulup tekrarlatılır mı?	Karar Hayır. Hakem, bu çarpmanın kendisini etkileyip etkilemediğine karar vermelidir. Eğer bu çarpma, hakemin görevini yapmasına engel olacak bir durum oluşturduysa ralli durdurulur ve tekrarlatılır. Eğer çarpma nedeniyle herhangi bir etkilenme olmadıysa ralli durdurulmaz ve devam eder. Kural 17.2
4.42 (yeni) - VIDEO Ralli devam ederken ikinci bir top oyun alanına doğru yuvarlanır. Bu durum başhakem veya yardımcı hakem tarafından fark edilmez. Ralli sona erdikten sonra başhakem, bir harici müdahale düşüncesiyle ralli tekrarı kararı verir. Karar doğru mudur?	Karar Temel prensip oyuncuların güvenliğidir. Bu nedenle hakemler ikinci bir topun oyun alanında olduğunu veya oyun alanına yuvarlanmakta olduğunu görürlerse ralliyi derhal durdurmalıdır. Eğer ikinci bir top; oyun alanına, herhangi bir takım mensubu tarafından bilerek gönderilmişse yukarıda belirtilen temel prensip dikkate alınarak bu hareket saldırgan bir davranış olarak düşünülmeli ve ilgili takım mensubu diskalifiye edilmelidir. Kural 17.2

BÖLÜM 5: LIBERO

5.1 Libero, set öncesi dizilişler kontrol edildikten sonra yardımcı hakemin izni olmadan oyuna girebilir mi?	Karar Evet, girebilir. Asıl oyuncu pozisyon kontrolü yapılırken oyun alanında olmak zorundadır. Libero, yardımcı hakem dizilişi kontrol eder etmez arka oyuncu ile yer değiştirebilir. Takım libero ile başlamıyor veya libero kullanmıyor ise buna gerek yoktur. Kural 19.3.2.4, 19.3.2.8, 24.3.1
5.2 Bir takım bir set içinde kurala uygun oyuncu değişikliği hakkının tamamını kullanmıştı. Oyundaki bir oyuncu oyundan çıkarma cezası ile cezalandırıldı ve libero	Karar Oyundan çıkarma cezası alan veya diskalifiye edilen oyuncu hemen kurala uygun olarak değiştirilmelidir. Bu mümkün olmadığı için takım eksik ilan edilmelidir

<p>oyuncusu yedek sırasında oturmaktaydı. Maç nasıl devam etmelidir?</p>	<p>ve bu nedenle takım seti kaybedecektir. (Not: Burada istisnai oyuncu değişikliği bir seçenek değildir) Kural 6.4.3, 15.7, 15.8</p>
<p>5.3 Liberonun, sakatlanan bir oyuncunun yerine kurala uygun bir oyuncu değişikliği ile maça girmesine izin verilir mi?</p>	<p>Karar Hayır. Libero oyuncusunun, kurala uygun veya istisnai oyuncu değişikliği ile oyuna katılmasına izin verilmez. Kural 15.5, 15.7, 17</p>
<p>5.4 Libero oyuncusu, 5 numaralı oyuncu yerine oyun alanında idi. Libero oyuncusu o sette oyundan çıkarma ile cezalandırıldı. Maçın devam etmesi için doğru uygulama nedir?</p>	<p>Karar Eğer takımın iki liberosu varsa koç ikinci liberoyu veya 5 numaralı oyuncuyu aktif liberonun yerine hemen oyuna alabilir. Eğer takımın tek liberosu varsa takım aşağıdakileri seçebilir: - 5 numaralı oyuncu, liberonun yerine tekrar oyun alanına dönebilir ve setin kalan kısmına bir liberosuz devam eder. veya - koç, yeniden belirleme anında oyun alanında olmayan bir oyuncuyu yeni libero olarak belirleyebilir ve bu oyuncu oyundan çıkarılan liberonun yerini hemen alabilir (Bu durumda önceki liberonun maçın geri kalan kısmında oynamasına izin verilmez). Kural 6.4.3, 19.1.1, 19.3.2, 19.3.2.8, 19.4</p>
<p>5.5 - VIDEO Liberonun yer değişimi bir oyuncu değişikliği ile aynı anda olabilir mi?</p>	<p>Karar Evet olabilir. Çünkü liberonun "yer değişimi" bir "oyuncu değişikliği" değildir. Kural 15.3.2, 19.3.2, 19.3.2.8</p>
<p>5.6 - VIDEO Libero bir numaralı pozisyondaki oyuncuyla yer değişecekken değişme zamanında yapılamadığından gecikme oldu. Değişiklik hakemin düdüğünden sonra ancak servis vuruşundan önce yapıldı. Başhakemin doğru uygulaması ne olmalıdır?</p>	<p>Karar Eğer maçta ilk defa meydana gelmişse başhakem rallinin kesintisiz olarak devam etmesine izin vermelidir. Rallinin sona ermesinden sonra başhakem oyundaki kaptana, bu değişimin doğru bir uygulama olmadığını sözlü olarak hatırlatmalıdır. Bundan sonraki geç yer değişimleri için ralli hemen durdurulmalı ve geciktirme cezası uygulanmalıdır. <u>Bununla beraber, libero yer değişimleri geçerli kalır.</u> Eğer yer değiştirme <u>servis vuruşundan sonra</u> yapılmış olsaydı başhakem pozisyon hatası için düdük çalmalıydı. Kural 19.3.2.5</p>
<p>5.7 Bir takım, kurala uygun olmayan bir libero yer değişimi yaptı, fakat bu değişim servis vuruşu yapılmadan önce fark edildi. Bu durumda yapılması gereken nedir?</p>	<p>Karar Eğer fark edilmişse yardımcı hakem düdüğünü çalarak oyuncuyu geri çağıracaktır. Kurala uygun olmayan yer değişikliği iptal edilecek ve takım geciktirme yaptırımı ile cezalandırılacaktır.</p>

	<p>Eğer oyun devam ederken fark edilirse bu durumun sonuçları, kurallara uygun olmayan oyuncu değişikliğinin sonuçlarıyla aynıdır. Kural 19.3.2.1, 19.3.2.9, 23.2.3</p>
<p>5.8 4 numaralı oyuncunun yerine oyuna girmiş olan ve takımın tek liberosu durumundaki oyuncu, bir topun arkasından koşarken adalesinden sakatlandı ve oyuna devam edemedi. Sonrasında koç 4 numaralı oyuncuyu sakatlanmış liberonun yerine yeni libero olarak belirlemeye karar verdi. Bu mümkün müdür?</p>	<p>Karar Doğrudan mümkün değildir. Koç ancak yeniden belirleme anında sahada olmayan oyuncularından birini (liberonun değiştiği oyuncu hariç) yeni libero olarak belirleyebilir.</p> <p>Eğer koç 4 numaralı oyuncunun yeni libero olmasını istiyorsa öncelikle 4 numaralı oyuncu, sakatlanan liberonun yerine oyun alanına dönmeli, ardından kurallara uygun olarak değiştirilmelidir. Sonrasında yeni libero olarak belirlenebilir, fakat oyun alanına ancak tamamlanmış bir ralliden sonra girebilir. Çünkü aynı duraklama esnasındaki ikinci bir libero yer değişimi kurallara uygun değildir. Kural 19.1.3, 19.3.2.2, 19.3.2.8, 19.4.2</p>
<p>5.9 Koçun aynı zamanda libero olarak görev yapmasına izin verilir mi?</p>	<p>Karar Evet. Mevcut kurallara göre libero, oyundaki kaptan veya takım kaptanı olamaz. Koçun libero olması veya koç çizgisinin arkasından takımını yönetmesi kurallarca yasaklanmamıştır. Kural 5.2.3.4</p>
<p>5.10 Libero oyun alanından yanlışlıkla ve kısa bir süreliğine ayrıldı ve yer değiştiği oyuncu oyun alanına geldi (bu olay libero cetveline henüz yazılmamıştı), fakat oyuncular tekrar yer değişimi yaparak hatayı hemen kendileri düzeltti. Bu bir yer değişimi olarak değerlendirilir mi?</p>	<p>Karar Hayır, bu bir yer değişimi olarak değerlendirilmez; çünkü iki libero yer değişimi arasında tamamlanmış bir ralli olmalıdır. Bu yer değişimi kesinlikle yanlıştır, fakat bir hata olarak değerlendirilmez. Kural 19.3.2.1, 19.3.2.2</p>
<p>5.11 (yeni) Libero, 4 numaralı pozisyona geldiğinde değişmeyi unuttu. Bu durumu fark ettiklerinde hakemlerin uygulaması nasıl olmalıdır?</p>	<p>Karar Liberonun ön bölgedeki pozisyonlarda oynama hakkı yoktur ve 4 numaralı pozisyona geldiğinde oyun alanını terk etmelidir.</p> <p>Başhakem bir sonraki servise izin vermeden önce makul bir süre beklemelidir. Bu beklemeye rağmen halen bir değişme gerçekleşmemişse takıma bu değişimin bir zorunluluk olduğu ve liberonun çıkması gerektiği hatırlatılmalıdır; ardından oluşan gecikme için takıma geciktirme yaptırımı uygulanmalıdır. Kural 15.9, 19.3.1.1, 26.2.2.1, 26.2.2.2</p>
<p>5.12 Takımın tek liberosu; takım kaptanının da yer aldığı diziliş kağıdı yazı hakemine teslim edildikten sonra, resmi ısınma devresinde sakatlandı. Takım kaptanı yeni libero olabilir mi ve nasıl bir uygulama gerçekleştirilmelidir?</p>	<p>Karar Evet olabilir.</p> <p>Liberonun, takım kaptanı ya da oyundaki kaptan olamayacağı doğrusu da takım kaptanı mecburiyet halinde tüm yetki ve sorumluluklarını bırakarak yeniden belirlenen libero olarak oynayabilir. Ama takım kaptanının diziliş kağıdına</p>

	<p>yazılmış olduğu bu gibi durumlarda sırasıyla aşağıdakiler uygulanmalıdır:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1- Takım kaptanı, müsabaka başlamadan önce kurallara uygun oyuncu değişikliği ile değiştirilir. 2- Koçtan yeni bir takım kaptanı belirlemesi talep edilir. 3- Yeni libero belirlenir. 4- Yeni liberonun, eski formasını libero formasıyla değiştirmesi talep edilir (veya eski formasını belli etmeyecek şekilde, yedek ekipmanlar içinde bulunan bir yelek giymesi talep edilir). 5- Yazı hakeminden: <ul style="list-style-type: none"> - Orijinal takım kaptanını, yeni veya yeniden belirlenmiş libero olarak tekrar kaydetmesi, - Yeni takım kaptanını kaydetmesi istenir. <p>Yeni kayıtlar ve yeniden belirlemeler ile ilgili tüm detaylar, müsabaka cetvelinin “Düşünceler” (Remarks) kısmına not edilmelidir. Kural 5, 19.2, 19.3.2.8, 19.4.2.5</p>
<p>5.13 Libero yer değiştirdi ve hemen oyun alanına geri gönderildi (iki yer değişiklik arasında hiçbir tamamlanmış ralli olmaksızın). Buna izin verilir mi?</p>	<p>Karar Hayır. Bu durum, hatalı libero değişimine tipik bir örnektir.</p> <p>Yardımcı hakem ikinci değişiklik olduğu anda bunu reddetmeli ve başhakem de takıma geciktirme yaptırımını uygulamalıdır. Libero değişikliklerini takip etmek skor hakeminin görevidir.</p> <p>Hatalı değişikliğin gerçekleştiği anda zile/kornaya basıp durumu bildirmelidir. Kural 19.3.2.1, 23.2.3</p>
<p>5.14 Oyun alanındaki libero ralli bitince asıl oyuncu ile yer değiştirir. Servis vuruşundan sonra yedek toplardan biri oyun alanına girince başhakem durumu fark eder ve düdük çalıp “ralli tekrarı” kararı verir. İptal edilen rallinin tekrarı için servis düdüğü çalınmadan önce libero, 6 numaralı pozisyondaki oyuncu ile yer değiştirmek için teşebbüste bulunur. Yardımcı hakem değişime izin vermez ve liberoyu geri çağırır. Yardımcı hakemin uygulaması doğru mudur?</p>	<p>Karar Bu durum hatalı libero değişimine tipik bir örnektir, çünkü iki libero değişikliği arasında <u>tamamlanmış</u> bir ralli yoktur. Yardımcı hakem ikinci libero değişikliğini reddetmeli, başhakem de takıma geciktirme yaptırımını uygulamalıdır. Kural 19.3.2.1</p>
<p>5.15 Libero oyun içinde sakatlandı. Yardımcı hakem sakatlık durumunun belirlenebilmesi için doktor ile birlikte koçun da oyun alanına girmesine izin verdi. Koç, liberoyu oyun dışına almaya karar verdi ve libero ile değişen asıl oyuncu arka bölgede oyuna girdi. Libero oyun alanından çıktıktan sonra kendisini iyi hissettiğini söyleyerek oyun alanına tekrar dönmek istediğini belirtti. Hakemler liberonun oyun alanına</p>	<p>Karar Hayır. Bu duruma izin verilmemesi gerekirdi. Bu bir sakatlanma durumu olsa bile libero değişikliği kurallara uygun olarak yapılmalı. Ayrıca libero, devam edemeyeceği bildirilene kadar oyuna devam etme hakkına sahiptir (Kural 19.4.2).</p> <p>Bu nedenle; bu olayda, aradan bir ralli geçmeden art arda iki libero değişikliği yapılması nedeniyle hata</p>

<p>tekrar dönmesine izin verdiler ve maça kaldığı yerden devam edildi. Karar doğru muydu?</p>	<p>oluşturmuştur. Bu, kurallara uygun olmayan bir libero değişimidir. Kural 19.3.2.1, 19.3.2.8</p>
<p>5.16 Maç esnasında A takımının liberosu kolundan sakatlandı ve yeni bir libero belirlendi. Sakatlanan libero maçın geri kalan kısmında takım sırasında oturdu. Buna izin verilmesi gerekir miydi?</p>	<p>Karar Evet. Oyuncu, kendisi veya takımlar için herhangi engel veya tehlike oluşturmamak şartıyla yer değiştirip hareket halinde olabilir. Bu son ifade karar açısından çok önemlidir. Bu olayda oyuncunun takım sırasında oturması için izin verilmelidir. Ancak oyuncu tedavi edilmek durumundaysa takım doktoruna, oyuncuyu takım sırasının arkasına veya kontrol sahası dışında güvenli bir yere konumlaması önerilmelidir. Şekil 1.a ve Tanımlar, Kural 19.3.2.8</p>
<p>5.17 İki libero yer değişimi hangi durumlarda aynı duraklama esnasında yapılabilir?</p>	<p>Karar İki libero yer değişimi aynı duraklama esnasında yalnızca iki durumda yapılabilir: 1- Bir ihtar yaptırımı uygulandığında 2- Libero yer değişimini takip eden ralli, oyundaki liberonun sakatlanması ile tamamlanamadığında Kural 6.1.3, 19.3.2.1</p>
<p>5.18 Libero kendisini hasta hissettiğini bildirdi. Yeni bir libero belirlenmesine izin verilir mi?</p>	<p>Karar Eğer takımın iki libero oyuncusu varsa aktif liberonun sakatlanması veya hastalanması durumunda ikinci libero ile değiştirilebilir. Eğer takımın tek bir liberosu varsa veya ikinci libero da oyun alanında sakatlanırsa yeni libero belirleme işlemi yapılarak libero değişimi gerçekleştirilir. Kural 19.3.2.2, 19.3.2.8</p>
<p>5.19 Yazı hakemi müsabaka cetveline “5” numaralı liberonun numarasını “15” olarak kaydetti. Koç ve takım kaptanı listeyi imzaladı. Eğer durum ortaya çıkarsa ne yapılması gerekir?</p>	<p>Karar Bu hata yazı hakemi tarafından yapılan bir kayıt hatasıdır ve takım için cezai bir sonuç doğurmaz. Yazı hakemi doğru numarayı “Düşünceler” bölümüne kaydedecektir. Kural 19.1.2</p>
<p>5.20 Maçın birinci setinde, A takımının liberosu, takımının tamamıyla aynı renk ve tasarıma sahip bir formayla oynadı. Set, bu takım lehine 25:21 sonuçlandı. İkinci setin başında B takımının koçu bu duruma ve setin sonucuna itiraz etti. Doğru karar nedir?</p>	<p>Karar Yanlış forma oyuna etki etmediğinden ilk setin sonucu iptal edilmeyecektir. Bununla birlikte; libero, formasını değiştirmelidir. Kural 19.2</p>
<p>5.21 İki oyuncu, rakibin hücum vuruşundan gelen topa blok yapmak için sıçradı. İki oyuncunun arasında libero da sıçradı, fakat vücudunun hiçbir bölümü file üst kenar seviyesinin üstüne çıkmadı. Yardımcı hakem yine de liberonun bu hareketini blok teşebbüsü olarak kabul edip düdük çaldı. Karar doğru mudur?</p>	<p>Karar Karar doğru değildir. Liberonun vücudunun hiçbir bölümü, file üst kenar seviyesinden daha yükseğe ulaşmadığından sıçraması blok teşebbüsü olarak kabul edilemez. Kural 14.1.1, 14.1.2, 14.1.3</p>

<p>5.22 Libero oyuncusu oyun alanı dışına gelerek yer değişikliği yaptı. Servis atan oyuncu servis atışını 8 saniye içinde kullanamadığı için düdük çalındı. Libero şimdi tekrar oyuna girebilir mi?</p>	<p>Karar Bu tür servis hatası da tamamlanmış ralli olarak kabul edilir. Bu nedenle liberonun tekrar yer değiştirmesine izin verilir. Kural 19.3.2.1, 19.3.2</p>
<p>5.23 Koç mevcut olan tek liberosunun oynayamayacağını belirtti ve yeni bir libero belirlemek istedi. Yeni libero olarak kim, ne zaman belirlenebilir?</p>	<p>Karar Liberonun değiştiği oyuncu hariç, belirleme anında takım sırasında olan herhangi bir oyuncu yeni libero olarak belirlenebilir. Asıl libero maça bir daha geri dönemez. Eğer koç, liberonun değiştiği oyuncuyu yeni libero olarak belirlemek isterse bu oyuncuyu önce kurallara uygun olarak değiştirmelidir. Asıl libero oynayamayacak duruma gelirse yer değiştiği asıl oyuncu ile değiştirilir ve yeni belirlenen libero ancak tamamlanmış bir ralliden sonra oyun alanına girebilir, çünkü ikinci bir libero değişimi kurallara uygun değildir. Kural 19.3.2.8, 19.4.2.1, 19.4.2.4</p>
<p>5.24 Bir takımın 11 ve 16 numaralı iki liberosu vardır. 16 Numaralı libero, takım arkadaşlarıyla aynı renk ve tasarımda forma giymiştir. Takım bir oyuncu değişikliği talebinde bulunur ve görünen o ki oyuna girmek için oyuncu değiştirme bölgesine 16 numaralı oyuncu gelmiştir. Yazı hakemi derhal kornaya/zile basarak bu talebin kurallara uygun olmadığını işaret eder. Oyun nasıl devam etmelidir?</p>	<p>Karar Liberonun, kurallara uygun veya istisnai oyuncu değişikliği yapmasına izin verilmez. Bu nedenle, bu değişiklik talebi kurallara uygun olmayan bir değişiklik olarak değerlendirilir. Bu durum, oyun başlamadan önce fark edildiği için talep reddedilir ve takıma geciktirme yaptırımı uygulanır. Bununla birlikte, libero formasını değiştirmelidir. Böyle bir durumdan kaçınmak için hakemler; müsabaka öncesinde takımları, oyuncularını, oyuncuların formalarını, forma numaralarıyla birlikte dikkatli bir şekilde ve zamanında kontrol etmelidir. Kural 15.5.1, 15.7, 16.1.3, 19.2</p>
<p>5.25 Bir takımın iki liberosu vardır. 2. Setten sonra koç, <u>her iki</u> liberosunun da oynayamayacak durumda olduğunu ve yeni bir libero belirlemek istediğini belirtir. Bu mümkün müdür?</p>	<p>Karar Evet, mümkündür. Aynı anda her iki liberonun da oynamayacak durumda olduğunu belirtmek izin verilmeyen bir durum değildir. Oynamayacak durumda olduğu belirtilen orijinal liberolar, yeni libero belirleme anından sonra maçın geri kalan kısmında oyuna giremezler; fakat takım sırasında oturabilir veya ısınma sahasında yer alabilirler. Kural 19.4.2.1, 19.4.2.2</p>
<p>5.26 - VIDEO A takımının liberosu B takımının pasörünün plasesini, ön bölgede ve baş hizasının üzerinde tek elinin parmaklarıyla karşılar. Ardından takım arkadaşı; liberodan gelen bu topa, vuruş anında file üst kenar seviyesinin tamamen üzerindeyken bir hücum vuruşu tamamlar. Bu, kurallara uygun mudur?</p>	<p>Karar Kurula göre eğer liberonun bu tek el hareketi, bilinçli bir şekilde oyun kurmak için iki el ile yapılan klasik parmak pasında olduğu gibi açık parmaklarla gerçekleşiyorsa devamındaki tamamlanmış hücum vuruşu bir hata olarak değerlendirilir. Bununla birlikte, eğer libero oyun kurmak yerine yüzünü veya vücudunu korumak için elini kullanıyorsa bu bir hata teşkil etmez. Kural 13.3.6, 19.3.1.4</p>

BÖLÜM 6: KATILANLARIN DAVRANIŞLARI

<p>6.1 Başhakem, oyuncuyu direkt olarak küçük hatalı davranış işleminin İKİNCİ AŞAMA'sına giderek sarı kart ile uyardı ve bu da müsabaka cetveline kaydedildi. Başhakemin uygulaması doğru mudur?</p>	<p>Karar Başhakemin uygulaması doğrudur. Bu tür küçük hatalı davranışlar başhakem tarafından kontrol edilmelidir. Bu nedenle sarı kart kaydedilmelidir.</p> <p>Başhakem, genel küçük hatalı davranışları için oyundaki kaptana bir sözlü uyarıda bulunabilir (birinci aşama). Yapılan hareketin ciddiyetine göre hakemin direkt olarak ikinci aşama'ya giderek ilgili oyuncuya ya da oyundaki kaptan aracılığıyla bir takım mensubuna sarı kart gösterme yetkisi vardır.</p> <p>Eğer hareket ciddiye hakemin doğrudan yaptırım uygulama yetkisi de bulunmaktadır. Kural 21.1, 21.2</p>
<p>6.2 Yardımcı hakem bir aldatma hareketini gördü (bir blokçu fileyi çekti) ve hücum yapan takımın ralliyi kazandığını işaret etti. Daha sonra başhakem oyuncuyu sarı kart göstererek uyardı. Bu oyuncu için verilen ceza doğru mudur?</p>	<p>Karar Hakemin kararı doğru değildir. Rakip oyuncunun fileye temas ederek oyuna müdahale etmesi nedeniyle ralli, hücum eden takım tarafından kazanıldı. Ancak daha sonra blokçuya, hakemleri yanıltma teşebbüsündeki kaba davranışı için ihtar yaptırımını uygulanmalıydı. Kural 21.2.1, 21.3</p>
<p>6.3 A takımının koçu rallinin sonunda ayağa kalkar ve hakemin kararına katılmadığını ifade eder bir tarzda ellerini sallar. Buna izin verilir mi?</p>	<p>Karar Koçun belirli normal tepkilerini ifade etmesine izin verilir. Eğer bu tepkiler küçük hatalı davranışın ikinci aşamasına giriyor ise başhakem koçu sarı kart ile uyarmalıdır. Eğer tekrarlanırsa koç, kaba davranış için kırmızı kartla cezalandırılmalıdır.</p> <p>İhlalin bir ralli sırasında meydana gelmesi halinde ceza rallinin sonunda ve rallinin sonucuna ek olarak verilmelidir. Kural 5.2, 21.1, 21.2, 21.3</p>
<p>6.4 Set arasında başhakem tarafından bir sonraki sette ilk servisi atacak olan A takımının bir üyesine kaba davranışı için bir ihtar (kırmızı kart) verildi. Bu durumda uygulama ne olmalıdır?</p>	<p>Karar Bir maçın setleri arasında yapılan hatalı davranışların cezaları bir sonraki sette oyunun başlamasından önce uygulanır. Bu durumda başhakem ilk servisten önce A takımına cezayı işaret eder. Servis karşılayan B takımı bir sayı kazanır, bir tur döner ve servis atar. Kural 21.5</p> <p>Her iki takımın da cezalandırılacağı bir durumda önce servis atan takım, sonra da servis karşılayan takım cezalandırılır. Aşağıda setler arasında verilen cezaların bir özeti verilmiştir ve bunlar müsabaka cetveline kaydedilmelidir:</p> <p>1- Servis atan takım oyuncusuna uyarı (sarı kart)</p>

	<p>Ceza yoktur, müsabaka cetveline kaydedilir.</p> <p>2- Servis karşılayan takım oyuncusuna uyarı (sarı kart) Ceza yoktur, müsabaka cetveline kaydedilir.</p> <p>3- Sadece servis atan takım oyuncusuna ihtar (kırmızı kart) Servis atan takım ralliyi kaybeder. Servis karşılayan takım bir sayı kazanır, döner ve servis atar.</p> <p>4- Sadece servis karşılayan takım oyuncusuna ihtar (kırmızı kart) Servis atan takıma sayı verilir.</p> <p>5- Her iki takıma öncelik gözetmeden verilen ihtar (kırmızı kart) a. Servis atan takım ralliyi kaybeder, karşılayan takım 1 sayı kazanır b. Servis karşılayan takım bir pozisyon döner. Ardından takıma ralli kaybı verilir. c. Asıl servis atan takım bir sayı aldığı için döner ve servis sırasındaki ikinci oyuncusuyla servis atmaya başlar. Skor 1-1'dir. d. Bir takımın her cezalandırılışında rakibi bir sayı alır. Bu nedenle; sayılar 24-25 iken iki takıma da aynı anda ihtar verilmesi durumunda set 24-26 olarak bitirilmemeli, iki takıma da verilen ihtar cezası sonrasında skor 25-26'ya getirilmelidir.</p>
<p>6.5 Bir rallinin sonunda, pasör filenin alt kısmını aşağıya doğru çekti. Bu bir hata oluşturur mu</p>	<p>Karar Hayır, oluşturmaz. Çünkü video'da görüldüğü üzere ralli sona erdikten sonra gerçekleşmiş bir file teması teknik olarak bir hata olarak değerlendirilemez.</p> <p>Kural 21.3'e göre başhakeme, hatalı davranışın derecesine bağlı olarak oyuncuyu cezalandırma yetkisi verilir. Fileyi çekmek çoğu kez hayal kırıklığına uğramış bir oyuncunun normal bir heyecan tepkisidir ve bu tepki hakem sanatı ile kontrol edilebilmelidir. Bazı durumlarda, hakemi ve rakibi yanıltmak/kandırmak amacıyla filenin kasıtlı olarak çekilmesi kaba davranış olarak değerlendirilebilir.</p> <p>Bu yaklaşıma dayanarak eğer yardımcı hakem; taraflar arasında veya tekil bir şekilde sportmenlik ruhuna aykırı jestler, sözler veya buna benzer davranışlar fark ederse oyuncuları sakin olmaya davet edip onlardan davranışlarını sona erdirmelerini isteyebilir.</p> <p>Kural 21.2, 21.2.1, 21.3, Hakemlik Rehberi ve Talimatları 24.7</p>
<p>6.6 Uyarı aldıktan sonra bile oyuncu, başhakeme doğru kaba jestler yaparak ve bağırarak yürüdü. Bu hareket nasıl değerlendirilir?</p>	<p>Karar Bu durum saldırgan davranış olarak değerlendirilir, kırmızı ve sarı kart birlikte gösterilerek cezalandırılır. Kural 21.1, 21.2, 21.3</p>

<p>6.7 Önceden bir uyarısı olmayan bir oyuncuya doğrudan oyundan çıkarma cezası verildi. Aynı takımın herhangi bir başka üyesinin bundan sonraki küçük hatalı davranışında hakemin uygulaması ne olmalıdır?</p>	<p>Karar Hakem normalde takımın yaptırım uygulanacak seviyeye yaklaşmasını engellemek için çaba göstermelidir. Bununla birlikte, saldırgan bir davranış açıkça gerçekleşmişse ilk seferde bile olsa hakem oyuncuyu oyundan çıkarma ile cezalandırmalıdır. Başhakem, oyundan çıkarma yaptırımından sonra takımın diğer üyelerine bir uyarıda (birinci aşama veya ikinci aşama) bulunabilir veya ihtar yaptırımları uygulayabilir - fakat sarı kart bir kez gösterildiğinde takımın herhangi bir üyesine tekrar gösterilemez. Kural 21</p>
<p>6.8 Maçtan sonra takım kaptanı, başhakeme karşı sportmenlik dışı bir tavır sergiledi. Başhakemin doğru uygulaması ne olmalıdır?</p>	<p>Karar Maç, hakemlerin son düdüğünün ardından henüz bitmemiş olduğundan bir takım mensubu sahadaki tüm idari görevler tamamlanana kadar cezalandırılabilir. Takım kaptanının bu davranışı hakkında maçın gözlemcisi (jüri) bilgilendirilmeli ve hatalı davranışın detayları müsabaka cetvelinin DÜŞÜNCELER bölümüne kaydedilmelidir. Sonraki müsabakalarda oyuncuların oynatılabilmesine ilişkin tüm sonuçlar yetkililerce alınacak kararlara bağlı olacaktır.</p>
<p>6.9 Liberonun yer değiştirdiği oyuncu takım sırasında oturuyordu. Başhakem bu oyuncuyu bir ihtarla cezalandırdı. Oyuncu tavrını değiştirmede ve hakemi alkışladı. Başhakem bunun üzerine oyuncuya oyundan çıkarma cezası verdi. Oyundan çıkarılan oyuncu aynı davranışa devam edince diskalifiye cezası aldı. Doğru uygulama nedir?</p>	<p>Karar Oyundan çıkarılan ya da diskalifiye edilen oyuncu derhal kurallara uygun olarak değiştirilmelidir. Bu nedenle libero ile yer değiştirmeli ve kurallara uygun bir oyuncu değişikliği yapılmalıdır.</p> <p>Bu işlemin sonucu aşağıdaki gibidir: - Libero oyun alanından ayrılmalıdır, ardından - değişecek oyuncu; değişiklik için uygun tabelayı alarak oyuncu değiştirme bölgesine girer, tabelayı yardımcı hakeme verir ve bu esnada yazı hakemi de kurala uygun oyuncu değişikliğini kaydeder.</p> <p>Libero oyuna ancak tamamlanmış bir ralliden sonra dönebilir. Kural 6.4.3, 15.8</p>

BÖLÜM 7: HAKEMLER VE SORUMLULUKLARI

<p>7.1 Yardımcı hakem bir koça yazı hakemine müdahale etmemesini ve dikkatini dağıtmamasını söyler. Yardımcı hakemin hareketi doğru mudur?</p>	<p>Karar Hakemlik sanatının ruhuna uygun olarak eğer böyle durumlar yardımcı hakem tarafından formalitesiz halledilebiliyorsa bu yapılabilir. Kural 23.3.2.2</p>
---	--

<p>7.2 Yedek oyuncuların biri, ısınma sahasında ayakta durmak ya da ısınma hareketi yapmak yerine yerde oturabilir mi?</p>	<p>Karar Oyuncuların ısınma sahasında ayakta durma zorunluluğu yoktur. Diğer taraftan; oyuncuların bu saha içinde sıra, iskemle ve duvar üstünde oturmalarına izin verilmez. Kural 4.2.1, 4.2.3, 24.2.4, 24.2.5</p>
<p>7.3 Koç yazı hakeminden <u>rakip</u> takımın aldığı mola sayısı hakkında bilgi isteyebilir mi?</p>	<p>Karar Yazı hakemi, koça cevap vermemelidir. Genel olarak koçların yazı hakeminden bilgi almalarına izin verilmez. Ancak alınan molaların yazılmadığı bir elektronik skorbord kullanılıyorsa koçlara, yazı hakeminden sadece kendi takımları hakkındaki bilgileri istemelerine izin verilir. Bu bilgileri de hem yazı hakeminin dikkatinin dağılmayacağı hem de maçın gecikmeye uğramayacağı bir zamanda isteyebilirler. Kural 25.2.2</p>
<p>7.4 Bir kaptan eğer maç esnasında amacını hakeme bildirmemişse müsabaka cetveline resmi bir itiraz yapabilir mi?</p>	<p>Karar Eğer olay anında takımın oyundaki kaptanı bir itirazdan bahsetmemişse maçın sonunda müsabaka cetveline yazılı bir itiraz yapamaz. Kural 5.1.2.1, 5.1.3.2, 23.2.4</p>
<p>7.5 Set bittikten sonra bile bir hakem kararı düzeltilebilir mi?</p>	<p>Karar Evet. Bir sonraki set başlayıncaya kadar yaptıkları hatayı fark ederlerse kuralların uygulanmasına ilişkin kararlarını hemen düzeltmelerine izin verilir. Maç skoru uygun olarak düzeltilir.</p>
<p>7.6 Koç; üçüncü mola talebi, kurallara uygun olmayan bir talep olarak reddedildikten sonra fikrini değiştirdi ve değişiklik için bir oyuncusunu gönderdi. Buna izin verilir mi?</p>	<p>Karar Servis için düdük çalınmadığı sürece değişiklik talebine, kurallara uygun bir talep olduğu için izin verilir – bu durum için sadece mola kurallara uygun olmayan bir taleptir. Bununla beraber mola için uygun olmayan talep müsabaka cetveline kaydedilmelidir. Kural 15.1, 15.2.1, 15.11, 16.1, 16.2, 24.2.6, 24.2.7</p>
<p>7.7 Bir mola sırasında koç; serbest bölgenin, ısınma sahasına en yakın olan köşesinde tüm takımıyla toplanır. Buna izin verilir mi?</p>	<p>Karar Takımların mola esnasında kendi oturma sıralarının yanındaki serbest bölgeye gitmesi zorunludur. Bu nedenle, yardımcı hakem takıma oturma sıralarının yanına gitmelerini söylemelidir. Kural 15.4.4</p>
<p>7.8 Yardımcı koç yan çizgiye geldi ve oyuncuların ıslak bölgeyi bulmasına yardım etti. Sonrasında başhakem oyundaki kaptanı çağırdı ve kendisinden yardımcı koça takımın oturma sırasında kalmasını söylemesini istedi. Başhakemin bu hareketi doğru bir karar mıydı?</p>	<p>Karar Başhakemin kararı doğrudur. Yardımcı koçun takım sırasında oturmasına izin verilir, ancak maça müdahale hakkı yoktur. Sadece koçun, koç çizgisi gerisinden yan çizgi boyunca yürümesine izin verilir. Kural 5.2.3.4, 5.3.1</p>
<p>7.9 Bir ralliden sonra koç, yardımcı hakeme servis atacak oyuncunun doğru olup olmadığını sordu. Yardımcı hakem yazı hakemi ile maç cetvelini kontrol ettikten</p>	<p>Karar Uygulama doğru değildir. Takım üyelerinden sadece oyundaki kaptanın hakemlerle konuşmasına izin verilir. Bu yüzden koçun yardımcı hakemden bilgi</p>

<p>sonra servis atmaya hazır olan oyuncunun doğru olduğunu söyledi. Başhakem maça devam etti. Hakemlerin bu uygulaması doğru mudur?</p>	<p>almasına izin verilmez. Başhakem oyundaki kaptanı çağırmalıydı ve kendisinden koşun hakemlerle konuşma hakkının olmadığını koça hatırlatmasını istemeliydi. Kural 5.1.2</p>
<p>7.10 Teknik molanın bitiminden sonra her iki takım da oyun alanına döner, fakat bir oyuncu halen takım sıralarının orada su içmektedir. Yazı hakemi iki eliyle, oyunun başlamasına hazır olduğunu belirten "hazır" işaretini yapar. Bu durumda, yardımcı hakem de başhakeme iki eliyle "hazır" işareti yapmalı mıdır?</p>	<p>Karar Hayır. Bir sete başlamadan veya mola/teknik mola dönüşlerinde oyuna devam etmeden önce yardımcı hakemin görevi, yazı hakeminin müsabaka cetveli ile ilgili işlerini bitirdiğini ve takımların oyun alanında oynama hazır halde olup olmadıklarını kontrol etmektir. Bu nedenle, oyunculardan biri oyun alanına girmemişse yardımcı hakem "hazır" işareti yapmamalıdır. Belli bir süre sonrasında başhakem bu durumu bir geciktirme olarak değerlendirmeli ve uygun geciktirme yaptırımını uygulamalıdır. Hakemlik Rehberi ve Talimatları 24.7</p>
<p>7.11 - VIDEO Başhakemin, servis karşılayan takıma pozisyon hatası çalma yetkisi var mıdır?</p>	<p>Karar Temel olarak her hakemin kendi sorumlulukları vardır. Bazı görevler her iki hakemin sorumluluğu dahilindedir. Başhakemin, diğer hakem üyelerinin kararlarını değiştirme ve geçersiz kılma yetkisi vardır. Bununla birlikte; başhakemin servis karşılayan takım için pozisyon hatası çalması önerilmez, çünkü bu durum yardımcı hakemin sorumluluğundadır. Kural 21.2.1</p>

BÖLÜM 8 ve 9: ÖZEL DURUMLAR ve GENİŞLETİLMİŞ OLAYLAR

<p>8.1 B takımı oyunun hızını kasıtlı olarak düşürmektedir. Hakemin bu durumdaki davranışı ne olmalıdır?</p>	<p>Prensip Hakem oyunun normal akışını sabit bir tempoda devam ettirmelidir. Hakem iyi bir maçın akışını yavaşlatan hiçbir dış etkiye ve takımlardan birinin başarılı performansının gecikme nedeniyle düşmesine izin vermemelidir. Bu da başka bir "hakemlik sanatı"dır.</p>
<p>8.2 B takımından bir oyuncu zemin silme havlusunu A takımının oyun alanına düşürdü. Hakemlerin ne yapması gerekir?</p>	<p>Karar Başhakemin kararına göre bu durum tehlike arz ediyorsa hakem oyunu hemen durdurmalı ve ralliyi tekrar ettirmelidir. Diğer taraftan, ralli bitmişse ve yere düşen havlu rallinin sonucunu etkilememişse rallinin tekrar edilmesi gerekmez. Kural 17.2</p>

<p>8.3 Maça elektrik kesintisinden dolayı başka bir salonda devam edilir. Set yeniden başladığında diskalifiye edilmiş bir oyuncuyu kullanmada doğru uygulama nedir?</p>	<p>Karar Yarım kalan set iptal edilir ve bu set, aynı takım mensupları ve aynı başlangıç dizilişi ile (oyundan çıkarma cezası alan ve diskalifiye edilen oyuncular hariç) yeniden oynatılır.</p> <p>Böyle bir set oynanacak ise ne diskalifiye edilmiş ne de oyundan çıkarılmış oyuncuların oynamasına izin verilir. Başlangıç dizilişinde olmayan, takımdaki başka bir oyuncu (veya oyuncular) bu oyuncunun (veya oyuncuların) yerini almalıdır.</p> <p>Ek olarak; elektriklerin kesildiği ana kadar müsabaka cetveline kayıt edilmiş olan diğer bütün yaptırımlar (uyarılar dahil), yeni sete mutlaka taşınmalıdır. Kural 17.3.2.2</p>
<p>8.4 - VIDEO Takımın birinci vuruşu olan karşılama vuruşu sonrasında top, antenin dışından geçer ve bir oyuncu da topa yetişmek için hakem kulesini tutarak hızlı bir dönüş gerçekleştirir. Burada oyuncu bir destek almış mıdır?</p>	<p>Karar Hayır. Hareketin kurallar dahilinde olup olmadığına karar vermek için en kritik nokta topla oynama anıdır. Oyuncu, direktten aldığı desteği topa vururken almadığı sürece bu tür bir hareket oyun kurallarına uygundur ve dahası seyir zevki olan bir harekettir. Kural 9.1.3</p>
<p>8.5 - VIDEO Bir oyuncu değişikliğinden sonra başhakem, görüntülü değerlendirme sonucu kararını değiştirerek rallinin tekrar edileceğini işaret etti. Koç bu nedenle oyuncu değişikliğinin düzeltilmesini talep etti. Bu mümkün müdür?</p>	<p>Karar Başhakem, oyuncu değişikliği yapılmasına temel teşkil eden kararını değiştirdiğinden oyunun ruhu adına koçun talebi kabul edilebilir. Bu durum takım için oyuncu değişikliği sayısına dahil olmayacaktır.</p>
<p>8.6 (yeni) - VIDEO A takımının kötü bir şekilde karşıladığı top, antenin üzerinde rakip oyun sahasına doğru yönelmiştir. A takımından bir oyuncu topu geri çevirmek için koşmuştur. Oyuncu, topa vurduğu anda yazı hakemi masasının rakip oyun sahası tarafında kalan bölümünün üstüne basmaktaydı. Bu hareket kurallara uygun mudur?</p>	<p>Karar Evet, kurallara uygundur.</p> <p>Yeni düzenleme ile birlikte; top, yazı hakemi masasının rakip oyun sahasında kalan kısmının üzerinden geri çevrilebilir. Bununla birlikte; topun, rakip serbest bölgesinin daha da dışından (örn: rakip takımın oturma sıralarına basılarak) çevrilmesine izin verilmez.</p>
<p>9.1 - VIDEO Oyuncunun karşıladığı servis topu, takım arkadaşları tarafından temas edilmese bile file düzlemini geçecekti. Pasör topla kurallara uygun olarak oynayacak pozisyondaydı. Rakip blokçu filenin dikey düzleminin karşı tarafına uzandı ve pasöre topla oynama fırsatı vermeden topa blok yaptı. Hakem blokçu için hata düdüğü çaldı. Hakemin kararı doğru mudur?</p>	<p>Karar Hakem doğru karar vermiştir, blok kurallara uygun değildir. Başhakemin değerlendirmesine göre hücum eden takımın oyunu devam ettirmesinin mümkün olmadığı durumlar hariç, blokçular hücum vuruşu tamamlanana kadar filenin diğer tarafındaki topa temas edemez. Kural 14.3</p>
<p>9.2 A takımının oyuncusu topu filenin üstünden rakip oyun boşluğuna doğru gönderdi. Rakibin geri hat oyuncusu sıçradı ve blok yapmak için file üst kenar seviyesinden daha yükseğe uzandı. A takımının smaçörü blok hareketi yaparak file düzleminin karşı</p>	<p>Karar Hakemin kararı doğrudur. A takımının smaçörü topa blok hareketiyle vursa da bu bir blok değil, tamamlanmış bir hücum vuruşudur. Blok kendi pasöründen gelen topu değil, rakip sahadan gelen topu engelleme hareketidir.</p>

<p>tarafındaki topa iki eliyle temas etti. Her iki oyuncu da topa aynı anda temas etti. Hakem çift hata işareti verdi. Hakemin kararı doğru mudur?</p>	<p>Hücum oyuncusunun top ile ilk teması rakibin oyun boşluğunda olduğuna göre hücum kurallara uygun değildir.</p> <p>Rakibin geri hat oyuncusu file üst kenar seviyesinden daha yüksekte topa temas ederek bloğu tamamlamıştır. Bir geri hat oyuncusunun blok tamamlaması hatadır.</p> <p>Her iki oyuncu da aynı anda hata yaptığına göre ralli çift hata ile sona erer. File üst kenar seviyesinin üzerindeki bu karmaşık olayda hakemin oyunu çok dikkatli gözlemlemesi gerekir. Eğer topa önce A takımının oyuncusu temas etseydi A takımının oyuncusu hatalı olurdu. Eğer topa önce rakip oyuncu temas etseydi sadece rakip blokçu hatalı olurdu.</p> <p>Kural 13.3.1, 14.1.1, 14.6.2</p>
<p>9.3 - VIDEO</p> <p>A takımı oyuncu değişikliği talep etti. Yedek oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine numara tabelasıyla ve oynamaya hazır bir şekilde tam da başhakem B takımı için servis düdüğünü çalmak üzereyken girdi. Yazı hakemi de başhakem de yedek oyuncunun kenar çizgisine yaklaşmış olduğunu fark etmedi. Yardımcı hakem, ellerini sallayarak oyuncuyu takım oturma sırasına geri gönderdi. Başhakem servis düdüğünü çaldı ve ralli devam etti. Durum doğru bir şekilde mi değerlendirilmiştir?</p>	<p>Karar</p> <p>Durum karmaşıktır. Yedek oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine birazcık geç girmiş olmasına rağmen talep hala doğru bir zamanda ve servis düdüğünden önce gerçekleşmiştir. Buna göre takım hata yapmamıştır ve cezalandırılmaz.</p> <p>Başhakem sonraki servis için düdüğünü çalmadan önce takımların herhangi bir duraklama talebi var mı diye kontrol etmek zorundadır. Başhakem bu konuda yeterince dikkatli olmamış ve bu görevini eksik yapmıştır.</p> <p>Yazı hakemi de yeterince dikkatli olmamış, oyuna girmek isteyen oyuncuyu atlamış ve doğru bir oyuncu değişikliği talebini kornaya basmayarak onaylamamıştır.</p> <p>Yardımcı hakemin, korna sesi olmadığında veya yazı hakeminin dikkatinden kaçtığına oyuncu değişikliğinde düdüğü çalma hakkı vardır. Başhakem ile daha iyi bir işbirliği veya yardımcı hakemin daha kesin yaklaşımı ile böyle durumlar önlenabilir.</p>
<p>9.4</p> <p>A takımının koçu setin sonuna doğru bir oyuncu değişikliği talebi girişiminde bulundu. Yedek oyuncu koçun seslenmelerini duymadı ve oyuncu değiştirme bölgesine gelmekte gecikti. Yazı hakemi kornaya bastı ve oyun durdu, fakat başhakem servis düdüğünü çalmıştı. Başhakem ralliyi iptal ederek değişikliğe izin vermedi ve geciktirme uyarısı verdi. Ardından B takımı, mola ve akabinde oyuncu değişikliği talebinde bulundu. Hemen sonrasında A takımı da oyuncu değişikliği talebinde bulundu ve talep bu kez uygun görüldü. Başhakem kuralları doğru uygulayabildi mi?</p>	<p>Karar</p> <p>Başhakem kuralı doğru uygulayamadı. İlk olayda değişiklik talebinin reddedilmesi ve verilen geciktirme uyarısı doğrudur.</p> <p>Yeni düzenlemelere göre; bu tip durumlarda takım halen bir talepte bulunuyorsa bu durum "kurallara uygun olmayan talep" olarak değerlendirilmemeli, yalnızca takıma bu talebi gerçekleştiremeyeceği hatırlatılmalıdır.</p> <p>Kural 15.3.1, 15.3.2, 15.10.3, 15.11.1.3, 16.1.1, 16.1.2, 25.2.2.6, Hakemlik Rehberi ve Talimatları</p>

9.5

B takımının orta oyuncusu servis atmaya geldiğinde koç özel servisçisini oyuna aldı. Ralliyi kaybettikten sonra özel servisçi, libero ile yer değiştirdi. Libero ön pozisyona geleceği sırada orta oyuncu oyun alanına koştu ve libero ile yer değiştirdi. İki sayı sonra rakip takım libero değişikliğinin kurallara aykırı olduğunu fark etti ve durumu protesto etti. Yardımcı hakemle kısa bir tartışmanın ardından başhakem, takıma cezasız olarak özel servisçinin yerine orta blokçuyu alması için oyuncu değişikliği yapmasına izin verdi. Bu doğru bir uygulama mıydı?

Karar

Başhakemin uygulaması doğru değildir. Bu tipik bir kurallara uygun olmayan libero değişimidir.

B takımı, kurallara uygun olmayan libero değişimi nedeniyle rakip takıma bir sayı ve servis atma hakkı verilerek cezalandırılmalı ve Libero Kontrol Cetveli'ne bakılarak ilave bir sayı kaybı durumu olup olmadığı tespit edilmelidir. Eğer kurallara uygun olmayan durum süresince kazanılmış sayılar tespit edilebiliyorsa bu sayılar B takımı sayılarından düşülmelidir. Eğer tespit edilemiyorsa sayı silme işlemi yapılmaz.

Orta oyuncunun kurallara uygun olarak tekrar maça dönmesi için takımın, özel servisçi yerine oyuna almak için kurallara uygun oyuncu değişikliği talep etmesi gerekirdi.

Kural 19.3.2.1, 23.2.3

9.6 - VIDEO

Libero, topla ön bölgede parmak pası hareketiyle oynadı. Top filenin üzerine doğru yöneldi. Topa; hücum oyuncusu ve, neredeyse aynı anda, rakibin blokçusu tarafından temas edildi. Hakemler kararlarında neyi değerlendirmelidir?

Karar:

Libero ön bölgede parmak pası atabilir. Libero topu parmak pasıyla rakibe yönlendirebilir. Bununla birlikte, eğer libero parmak pasını ön bölgede yapar ve hücum oyuncusu da pas olarak gelen bu topa file üst kenar seviyesinin tamamen üzerindeyken bir hücum vuruşu tamamlarsa bu durum bir hata olarak değerlendirilir. Hücum vuruşu, topun file düzlemini tamamen geçmesiyle veya bloğa temasıyla tamamlanmış olur.

Bu durumda 3 seçenek vardır:

- Hücum oyuncusu topa önce vurur: hücum oyuncusu, hücumu yukarıdaki duruma göre tamamlamıştır. Rakip takım (bloktaki oyuncunun takımı) servis atar.

- Hücum oyuncusu ve bloktaki oyuncu topa aynı anda temas eder: temas filenin üzerinde (her iki oyuncunun da topla oynama hakkı olduğu yer) yapıldığından bloktaki oyuncunun, hücum vuruşu ile aynı andaki teması kurallara uygundur. Bununla birlikte; hücum oyuncusu, bloktaki oyuncu topa temas ettiğinde hücum vuruşunu tamamlamış olur ve bu durumda hücum vuruşu hatası yapmış olur. Blok oyuncusunun takımı servis atar.

- Blokçu topa önce temas eder: blokçu libero tarafından yapılan kurallara uygun bir vuruşa blok yaptığından hata oluşmamıştır. Hücum oyuncusunun oyunu blok olarak değerlendirilmelidir. Ralli devam etmelidir.

Kural 19.3.1.4

9.7

B takımının koçu mola talep etti. Yardımcı hakem mola için düdük çaldı; ancak başhakem, yardımcı hakemin düdüğünü duymadığından o da A takımının kullanacağı servis için düdük çaldı. Yardımcı hakem

Karar

B takımının itiraz için haklı bir nedeni vardı. Hakemlerin birbirleriyle anlaşamadığı bu tür durumlarda takımlar cezalandırılmamalıdır. Bu yüzden B takımına verilen ilk geciktirme uyarısı doğru değildir.

<p>B takımının mola talebi için yeniden düdük çaldı. Bu karışıklık içinde başhakem B takımına geciktirme uyarısı verdi. Aynı setin sonlarına doğru, B takımında servis atacak oyuncu oyunu geciktirdiği için ve bu B takımının ikinci geciktirmesi olduğu için takıma bu kez geciktirme ihtarı uyguladı. A takımı bir sayı kazandı ve bu sayı A takımının 24. sayısıydı ve bir sonraki ralliyi de kazanan A takımı maçı da kazandı. B takımı geciktirme yaptırımlarına şiddetle itiraz etti. B takımı itirazında haklı mıydı?</p>	<p>Yardımcı hakem, başhakem ile derhal iletişim kurup durumu açıklığa kavuşturmalıydı. Böylece ileriki aşamada uygulayabilecekleri temelsiz bir yaptırımın ve B takımı tarafından yapılacak herhangi bir itirazın da önüne geçmiş olacaktı. Kural 5.1.2.1</p>
<p>9.8 İkinci sette seyircilerin maçı takip ettiği skorbord doğru neticeyi göstermiyordu.</p> <p>A takımının heyecanlı koçu derhal yazı hakemine, başhakeme ve Kontrol Komitesi'ne itiraz etti. Delegasyon Başkanları'na ayrılan bölümde oturan, kendi ülkesinin Delegasyon Başkanı da koçu desteklemek için Kontrol Komitesi masasına geldi.</p> <p>Başhakem düdük çalıp A takımının oyundaki kaptanını çağırdı ve A takımının koçuna kaba davranışı nedeniyle ihtar verdiğini bildirdi. Takımın oyundaki kaptanı cezayı ve sebebini koça iletmek zorunda olmasına rağmen bunu yapmadı. Bunun ötesinde; ortaya çıkan kargaşada, yardımcı hakem de koçun cezalandırılmasını kaçırdı ve ihtar cezası müsabaka cetveline kaydedilmedi.</p> <p>Skor düzeltildi ve oyuna müsabaka cetveline olayla ilgili hiçbir rapor yazılmadan devam edildi. Bu olay nasıl ele alınmalıdır?</p>	<p>Karar İlk hata yazı hakeminindir.</p> <p>İkinci hata skorbord operatörünün, üçüncü hata ise her bir ralli neticesinde yazı hakemi ile koordinasyon kurarak skorun doğruluğunu kontrol etmeyen skor hakeminindi.</p> <p>Başhakem, yardımcı hakem aracılığıyla hatalı davranışın maç cetveline kaydedildiğinden emin olmalıdır.</p> <p>A takımının oyundaki kaptanı, hakemin verdiği hatalı davranış cezasını koçuna iletmeliydi. Bunu yapmadığında oyuncu cezalandırılmıyordu.</p> <p>Kontrol Komitesi; Ülke Delegasyon Başkanı'nın, Kontrol Komitesi masasına yaklaşmasına izin verdiği için hatalıydı. Oyun Jürisi Başkanı maçı durdurmalı, yardımcı hakem ve yazı hakemi (veya varsa e-yazı hakemi) ile yaptığı konsültasyondan sonra karşılaşmanın devamı hakkında karar almalıydı. Kural 21, 25.2.2.1, 25.2.2.6, 25.2.2.7, 26.2.2.5</p>
<p>9.9 1 numaralı oyuncu servis atışı için hazırды. Takımın oyundaki kaptanı, servisin doğru oyuncuda olduğundan emin olmak için bir talepte bulundu. Yazı hakemi, servisi 6 numaralı oyuncunun atması gerektiğini söyledi. Oyundaki kaptan bu bilgi karşısında tereddüt etti ve 1 numaralı oyuncunun servis atması gerektiği yönünde bir karşı çıkış sergiledi. Ardından yine tatmin olmadığı için bu sefer başhakeme doğru yönelmişken başhakem servis için düdüğünü çaldı. Bu karışıklık içinde takım, servisi 8 saniye içinde kullanmadığı için cezalandırıldı.</p> <p>Müsabaka cetveline bakıldığında koçun, 6 numaralı oyuncuyu iki farklı pozisyona yazarak diziliş kağıdını yanlış bir şekilde doldurduğu fark edildi. Olması gereken 6 numara ve 1 numaraydı. Oyundaki kaptanın da tahmin ettiği gibi, servis atışını 1 numaralı oyuncunun gerçekleştirmesi gerekiyordu. Başhakem tarafından uygulanması gereken doğru karar nedir?</p>	<p>Karar Bu durumu çözmek için sağduyulu olmak gerekir. İlk hata, yanlış diziliş kağıdı teslim eden koçundur. Bu durum, yardımcı hakemin ve yazı hakeminin dikkatsizliği sonucu o an fark edilememiştir.</p> <p>Bu nedenle; takım, servis hatası sebebiyle cezalandırılmamalı ve 1 numaralı oyuncunun servis atmasına izin verilmelidir.</p> <p>Diğer taraftan; asıl hatanın sahibi olan koç, oyunda bir gecikmeye sebep olmuştur. Bu nedenle bir geciktirme yaptırımı uygulanmalıdır.</p> <p>Dahası; yardımcı hakem, durumu fark ettikten ve açıklığa kavuşturduktan hemen sonra koçtan yeni bir diziliş kağıdı talep etmelidir ve müsabaka cetveli de düzeltilmelidir. Oyun Kuralları Komisyonu Kararı</p>
<p>9.10 - VIDEO B takımının bir oyuncusu, başhakemin ralliyi bitiren düdüğü çalmasının ardından topa hücum vuruşu gerçekleştirir ve top, kazandıkları sayı neticesinde</p>	<p>Karar Başhakem, hem yaptırım kuralını hem de iki rakibin aynı anda sportmenlik dışı davranış sergilediği</p>

<p>sevinmekte olan A takımından bir oyuncunun kafasına sert bir şekilde çarpar. Bu hareket A takımının oyuncularını provoke eder ve oyuncular filenin altından rakip oyun alanına geçerek B takımının hücumu gerçekleştiren 9 numaralı oyuncusunun üzerine yürürler ve kötü davranışı nedeniyle azarlarlar. Takım üyelerinin ve oyundaki diğer kişilerin durumu kontrol altına almak için araya girmeye çalışmasıyla büyük bir hengame meydana gelir. Ortalık sakinleştiğinde başhakem A takımının 19 numaralı oyuncusunu yanına çağırarak rakibine vurduğu gerekçesiyle diskalifiye eder (Başhakem kargaşa anında bu hareketi görmüştür). Ardından başhakem B takımının 9 numaralı oyuncusunu yanına çağırarak düdükten sonra topa vurduğu için ihtar yaptırımı uygular. Tüm olanların ardından başhakemin uygulamaları bu şekilde olmuştur. Hakem, tüm takımın yer aldığı bu tip “saldırı teşebbüsü” durumlarını nasıl idare edebilir?</p>	<p>durumlarda uygulanması gereken yaptırımlar sırasını doğru uygulamıştır.</p> <p>Rakibine karşı fiziksel saldırı gerçekleştiren bir oyuncunun diskalifiye edilmesi kaçınılmazdır. Bununla birlikte, başhakemin düdüğünden sonra topu rakibine doğru gönderen hücum oyuncusunun davranışı, kaba davranış olarak değerlendirilmelidir.</p> <p>Bu gibi durumlarda bir yaptırım uygulama sırası vardır ve öncelikle ağır olan ceza uygulanmalıdır, ardından diğer ceza uygulanmalıdır. Eğer iki ceza da aynı değerdeyse öncelikle servis kullanan takıma yaptırım uygulanır.</p> <p>Kural 21.2.1, 21.2.3</p>
<p>9.11 - VIDEO</p> <p>B takımı, servis düdüğünden sonra bir oyuncu değişikliği talebinde bulunur ve bu talep yardımcı hakem tarafından doğru bir uygulama ile reddedilir. Oyun durmaz ve ralli başlar. Bununla birlikte, yardımcı hakem oyunu takip etmek yerine yazı hakemine dönerek “kurallara uygun olmayan duraklama talebi”ni fark edip etmediğini kontrol etmekle meşguldür. Ralli sona erdikten sonra B takımı yeniden oyuncu değişikliği talep eder; fakat yardımcı hakem, yazı hakemine yanına gitmiştir ve kurallara uygun olmayan duraklama talebinin müsabaka cetveline işlenmesi ile ilgili teyit almaktadır. Bu sırada oyuncu değişikliği, hakemlerin kontrolü dışında gerçekleşir. Hakemlerin uygulaması doğru mudur?</p>	<p>Karar</p> <p>Hayır, doğru değildir.</p> <p>Doğru uygulama; ralli bitiminde önce “kurallara uygun olmayan duraklama talebi”nin müsabaka cetveline işlenmesi, sonra oyuncu değişikliğinin yardımcı hakemin kontrolü ile gerçekleşmesi şeklindedir. Yardımcı hakem, gerektiğinde, değişen oyuncuları durdurmalıdır; eğer yardımcı hakem bir nedenden dolayı oyuncuları fark etmeyip durdurmadiysa başhakem durdurmalıdır.</p> <p>Reddedilen bir oyuncu değişikliği talebi sonrasında yardımcı hakem, ralli bitiminde gerçekleşebilecek yeni bir oyuncu değişikliği talebine hazırlıklı olmalıdır ve uygulaması gereken işlemlerin sırasını doğru bir şekilde bilmelidir.</p>
<p>9.12 - VIDEO</p> <p>Yardımcı hakem setin başında A takımındaki oyuncuların numaralarını diziliş kağıdına bakarak kontrol etti; fakat takımın, diziliş kağıdındaki sıradan farklı olarak birkaç tur ileride veya geride olduğunu fark etmedi. Oyun alanındaki oyuncular doğru, fakat başlangıç yerleri diziliş kağıdında belirtildiği şekilde değildi. A takımı sete servis karşılayan takım olarak başladı.</p> <p>İlk sayıyı A takımı aldı, skor 1-0 oldu ve servis A takımına geçti. Servis yanlış oyuncu tarafından kullanıldı, ancak yazı hakemi zile/kornaya basmadı. İki ralli sonra, skor 2-2 iken, A takımının servisi yine yanlış oyuncu tarafından kullanıldı ama bu sefer yazı hakemi zile/kornaya bastı.</p> <p>Hakemler, sete doğru bir şekilde devam etmek için ne yapmalıdır?</p>	<p>Karar</p> <p>Yardımcı hakem setin başında yalnızca oyun alanındaki oyuncuların numaralarını değil, onların yerlerini de kontrol etmelidir. Diziliş kağıdı, takımların set başlangıcında alacakları pozisyonu gösterir.</p> <p>Servis yanlış oyuncu tarafından kullanıldığında, yani bir dönüş hatası gerçekleştiğinde o rallinin sonucu dikkate alınmaz, rakip 1 sayı ve servis hakkı kazanır. Ardından dönüş hatası yapan takımın pozisyonu düzeltilir ve maç kaldığı yerden devam eder. Eğer dönüş hatası setin ilerleyen sayılarında fark edilir ve hatanın gerçekleştiği andaki skor tespit edilebilirse takımın, dönüş hatasından itibaren aldığı sayılar silinmelidir.</p> <p>Bu örnek olayda A takımı tarafından iki adet dönüş hatası gerçekleştirilmiştir ve ilk dönüş hatasının gerçekleştiği andaki sayılar tespit edilebilmektedir (1-0). Bu nedenle A takımından yalnızca 1 sayı silinir. Ardından rakip takım 1 sayı ve servis hakkı</p>

	<p>kazanır. Böylece skor 1-3 olur ve maç B takımının servisi ile devam eder.</p> <p>Yardımcı hakem, bu olayın akabinde oluşabilecek pozisyon/dönüş hatalarını önlemek için A takımının dizilişini dikkatli bir şekilde düzeltmelidir. Kural 7.7.2, 24.3.1, 25.2.2.2</p>
<p>9.13 (yeni) - VIDEO</p> <p>A takımının karşıladığı top, antenin üzerine doğru yükselir ve yan çizgiye yakın bir bölgede zemine temas edeceği düşünülür. Topun; geçiş boşluğu içinden mi, yoksa antenin üzerinden mi geçtiğini kestirmek oldukça zordur. A takımından bir oyuncu, bu topu geri çevirmek için filenin altından geçer. Bu sırada B bakımından bir oyuncu da yan çizgiye yakın bir bölgede topla oynamak üzeredir. İki oyuncu neredeyse çarpışır, fakat B takımı oyuncusu top ile temasını başarılı bir şekilde gerçekleştirir ve ralli devam eder. Böyle bir durumda bir hata olup olmadığı ve hata varsa hatanın hangi oyuncu tarafından gerçekleştirildiğine nasıl karar verilmelidir?</p>	<p>Karar</p> <p>Burada en önemli nokta topun izlediği yoldur.</p> <p>Olasılık 1: Top, file düzlemini belirgin bir şekilde antenler arasında kalan kısımdan (geçiş boşluğu içinden) geçerse A takımının böyle bir top ile tekrar oynama hakkı yoktur. Bu durumda; rakibinin top ile temasını başarılı bir şekilde gerçekleştirip gerçekleştirmediğine bakılmaksızın, topu geri çevirmek için koşan A takımı oyuncusunun, rakibini engellediğine ve bir hata yaptığına karar verilmelidir.</p> <p>Olasılık 2: Top, file düzlemini belirgin bir şekilde antenin üzerinden ya da antenin dışında (geçiş boşluğunun kısmen veya tamamen dışından) geçerse A takımının böyle bir top ile tekrar oynama hakkı vardır. Bu durumda; rakibinin top ile temasını başarılı bir şekilde gerçekleştirip gerçekleştirmediğine bakılmaksızın, B takımı oyuncusunun, rakibini engellediğine ve bir hata yaptığına karar verilmelidir.</p> <p>Olasılık 3: Topun izlediği yol açık değilse, hakem grubu tarafından (başhakem, yardımcı hakem ve çizgi hakemleri) topun geçiş boşluğu içinden veya dışından geçtiğine karar verilemiyorsa her iki oyuncu da, doğal olarak, yaptıkları hareketin kurallara uygun olduğunu düşünebilir. Böyle bir durumda hangi oyuncunun hatalı olduğuna karar vermek imkansızdır. Bu nedenle, top ile temas eden oyuncunun top ile oynamasının engellenmediği bu tip bir olayda ralliyi durdurmamak en güzelidir. Fakat bu olasılık için şu da söylenmelidir ki şayet topla oynamak isteyen oyuncuların biri, diğeri tarafından gerçekten etkileniyorsa ralli durdurulmalı ve tekrar edilmelidir.</p>
<p>9.14 (yeni) - VIDEO</p> <p>Bir oyuncunun karşıladığı top yükselir ve dip çizginin arka tarafına doğru gider. Libero, top ile oynamak için koşar. Topa temas etmiş olsa da oyun boşluğuna girmiş olan vinç kamera yüzünden topa başarılı bir şekilde vuramaz. Bu olayda top veya oyuncu vinç kameraya çarpmaz. Koç, kameramana yaklaşır ve hararetle bir şekilde itiraz eder. Başhakemin kararı, ralliyi rakip takımın kazandığı yönündedir ve ek olarak koç sarı kart ile uyarılır. Bu tür bir olay nasıl idare edilmelidir?</p>	<p>Karar</p> <p>Oyun anlamında teknik olarak düşünüldüğünde başhakemin olaya yaklaşımı yanlıştır.</p> <p>Oyun sahası içinde oyuncuların top ile oynama önceliği vardır. Harici bir nesne veya harici bir kişi (vinç kamera veya topu yakalamaya çalışan basın mensubu, vb.), oyun sahasına girerek veya müdahale ederek bir oyuncunun top ile oynamasını etkilerse bu durum "harici müdahale" olarak düşünülmeli ve ralli tekrar edilmelidir. Etkileme/engelleme yalnızca fiziksel bir temas/müdahale olarak düşünülmemelidir!</p>

	<p>Video’da görüldüğü üzere libero, vinç kamera yüzünden top ile başarılı bir şekilde oynayamaz. Dolayısıyla bu durum “harici müdahale” olarak değerlendirilmeli ve ralli tekrar edilmelidir.</p> <p>Koçun hatalı davranışı düşünüldüğünde ise başhakemin yaklaşımı ve kararı doğrudur.</p>
<p>9.15 (yeni) - VIDEO Top; A takımının blok yapan oyuncusundan seker, B takımının hücum yapan oyuncusunun eline çarpar, B takımı tarafındaki yan banda çarparak B takımı oyun alanına düşer. Başhakem, bu hareketin başarılı bir blok hareketi olduğunu düşünür ve “dahil top” kararı vererek ralliyi kazananın A takımı olduğunu işaret eder. B takımı, “topun antene teması” yönünde görüntülü değerlendirme talep eder. Gösterilen video, topun net bir şekilde yan banda ve yan bant ile birlikte antene temas ettiğini kanıtlar. Bununla birlikte, maalesef, topa son dokunan oyuncunun kim olduğu gösterilmez. Başhakem kendi kararını geçerli kılar. B takımının koçu, yardımcı hakeme hararetli bir şekilde itiraz eder. Kendisine ikinci uyarı aşaması olan sarı kart gösterilir. Karar doğru mudur? Bu tür bir olay nasıl idare edilmelidir? Kural 17.2, 21.1</p>	<p>Karar Hayır. Ralliyi kazanan takım ile ilgili karar doğru, fakat kararı temellendiren durum ile ilgili işaret yanlıştır. Ayrıca koçun davranışı ile ilgili tutum da yanlıştır.</p> <p>Eğer top yalnızca yan banda çarparsa bu durum kurallara uygundur. Eğer top, yan bant ile birlikte antene de çarparsa bu bir hatadır.</p> <p>Pratikte topun yönü, yan banda/antene temas ettiğinde değişiyorsa topun sert bir maddeye temas ettiği açıktır; dolayısıyla top, yan bantla kaplı olan anten ile gerçek anlamıyla fiziksel olarak temas etmese bile anten nedeniyle yön değiştirmiştir.</p> <p>Bu olayda da hücum oyuncusundan seken top, yan banda ve antene temas eder ve zemine temas etmeden önce oyun dışı olur. Bu nedenle, başhakem hatanın nevi olarak “hariç top” işareti yapmalı ve ardından B takımı oyuncusunu işaret etmelidir.</p> <p>Koçun hatalı davranışı düşünüldüğünde ise bu davranışın, bir insanın normal tepki seviyesini aştığı görülmektedir. Görüntülü değerlendirme; takımların, video değerlendirmesi sonuçlarını ve başhakemin kararını kabul etmesini şart koşar. Koçun davranışı, bu çerçevede, kaba davranış olarak değerlendirilmeli ve ihtar yaptırımı (kırmızı kart) uygulanmalıdır. Hakemler; koçların, itirazlarını sürdürerek şov yapmasına izin vermemelidir. Belirli durumlarda (video’daki gibi) hakemler, disiplini sağlarken daha katı olmalıdır. Kural 6.1.1.2, 8.4.3, 21.2</p>

BÖLÜM 10: TABLET KULLANIM OLAYLARI

<p>10.1 Üç oyuncu, oyuncu değişikliği bölgesine girer. Talep, yazı hakemi tarafından görülüp kabul edildikten ve korna çaldıktan sonra koç yalnızca iki oyuncu değişikliği yapmaya karar verir. Yardımcı hakem tarafından yapılacak uygulama ne olmalıdır?</p>	<p>Karar Bu durum bir gecikmeye neden olmadığı sürece kurallara uygundur. Dolayısıyla, yardımcı hakem iki oyuncu değişikliğini gerçekleştirir. Bununla birlikte; yazı hakemi hangi değişikliklerin gerçekleştiğini dikkatli bir şekilde kontrol etmeli ve onaylamalı, “hepsini kabul et” seçeneğine tıklamamalıdır. Kural 15.10.2, 15.10.3a, 15.10.4, 16.1</p>
---	--

10.2

İki oyuncu değişikliği talebi bilgisi koç tarafından gönderildi. Oyunculardan biri oyuncu değişikliği bölgesine girerken diğeri ısınma bölgesinden henüz ayrılıp oyuncu değişikliği bölgesine doğru hareketlenmişti. Mevcut kurallara göre kaç oyuncu değişikliğine izin verilir?

Karar

Oyuncu değişikliğinin talep edildiği an, oyuncuların değiştirme bölgesine girdikleri andır. Bu durumda yardımcı hakem sadece değiştirme bölgesine giriş yapmış oyuncuyu kabul eder.

İkinci oyuncu, gerçek bir talep olarak düşünülmez ve reddedilir. Bu gibi durumlarda yardımcı hakemin, oyuncuya gelmemesini işaret etme ve takımın kurallara uygun olmayan bir talep gerçekleştirmesini engelleme yetkisi vardır. Bu, yardımcı hakemin, “hakemlik sanatı”nı iyi kavradığını gösterir.

Bir sonraki rallinin sonucunda koç fikrini değiştirebileceğinden kabul edilmeyen oyuncu değişikliği bilgisi silinmelidir. Eğer reddedilen oyuncunun yer aldığı yeni bir oyuncu değişikliği talebinde bulunmak isterse yeni oyuncu değişikliği talebi bilgisini yeniden gönderecektir. Bu tip durumlarda yazı hakemi elektronik müsabaka cetveli üzerinde yalnızca gerçekleştirilen oyuncu değişikliklerini kabul etmeli ve onaylamalı, “hepsini kabul et” seçeneğine tıklamamalıdır.

Kural 15.10.3a, 15.10.3b, 15.11.11.3

10.3

Takım önce tablet yoluyla oyuncu değişikliği bilgisini yollayarak, sonra da ilgili oyuncuyu oyuncu değişikliği bölgesine göndererek bir oyuncu değişikliği talebinde bulundu. Oyuncu, oyuna girmeye hazır olmadığından (yanlış numaralı tabela/tabelasız/eşofmanlı, vb.) talep reddedildi ve takıma geciktirme yaptırımı uygulandı. Yaptırım uygulanır uygulanmaz takım tekrar değişiklik talebinde bulundu. Takımın ikinci talepte bulunması kabul edilir mi?

Karar

Oyuncu değişikliği talebi kurallara uygun olmadığı için kabul edilmez. İlk talebi reddedildiğinden takıma aynı duraklamada ikinci bir değişiklik talebinde bulunma hakkı verilmez. Aynı takım tarafından tekrar değişiklik talebinde bulunabilmesi için en azından bir rallinin tamamlanması gerekir. Bununla birlikte, İhtar yaptırımları da tamamlanmış bir ralli olarak değerlendirildiğinden bu gibi durumlarda talep kabul edilir.

Kural 15.3.2

10.4

Koç, tableti kullanarak değişiklik talebi bilgisini gönderir. Fakat yedek oyuncu, oyuncu değiştirme bölgesine servis için düdüğü çaldıktan sonra girer. Yardımcı hakemin oyuncu değişikliğine izin vermesi gerekir mi?

Karar

İlk olarak; yazı hakemi, başhakem servis için düdüğünü çaldığında artık herhangi bir mola veya oyuncu değişikliği talebi gönderilmemesi için e-skor’da “start rally” (ralliyi başlat) düğmesine basmalıdır. Eğer yazı hakemi ralliyi başlatma düğmesine basmayı ihmal etmişse ve kornayı çalacaksa (kornanın otomatik olarak çalınması seçilmemişse) başhakemin servis için düdüğünü çaldığını gördüğünde yazı hakeminin kornayı çalmama sorumluluğu vardır.

İkinci olarak; oyuncu değişikliği talebi, oyuna girecek oyuncunun oyuncu değişikliği bölgesine girdiği anda gerçekleşir. Ne tür bir yazı cetveli veya uygulama kullanıldığının bir önemi yoktur.

Eğer oyuncu değişikliği bilgisi, izin verilen süre içinde bildirilmiş ve korna da çalınmışsa başhakem servis düdüğünü çalmadan önce beklemelidir. Oyuna girecek oyuncu/oyuncular, oyuncu değişikliği bölgesine girmek üzere veya zaten o bölgede bulunuyorsa talep kabul edilmeli ve değişikliğe izin verilmelidir.

	<p>Eğer herhangi bir oyuncu, oyuncu değişikliği bölgesine girmek üzere değilse herhangi bir talep de yok demektir. Başhakem servis için düdüğünü çalma hakkına sahiptir. Oyuncular, başhakemin servis düdüğünü çalma anında oyuncu değişikliği bölgesine girerse bu durum kurallara uygun olmayan bir talep olarak değerlendirilmelidir; oyun durmamışsa ve bu talep takımın kurallara uygun olmayan ilk talebi ise talep reddedilmeli ve oyuna devam edilmelidir.</p> <p>Bununla birlikte; eğer oyun, bu talep (oyun alanındaki oyuncunun oyuncu değişikliği bölgesine gitmesi, takımların hakemin kararı beklemesi, vb.) nedeniyle durmuşsa bu durum bir geciktirme olarak değerlendirilmelidir. Oyuncu değişikliğine izin verilmemeli ve ilgili geciktirme yaptırımı (geciktirme uyarısı veya geciktirme ihtar) uygulanmalıdır.</p> <p>Aynı uygulama, takımın kurallara uygun olmayan talebini tekrarlamasında da geçerlidir. Kurallara uygun olmayan taleplerin ilki hariç diğer talepler, bir geciktirme olarak değerlendirilir.</p> <p>Kural 15.10.3a, 16.2, Hakemlik Rehberi ve Talimatları 15.2.1</p>
<p>10.5 Bir oyuncu sakatlandı ve istisnai olarak değiştirildi. İstisnai değişiklik yapıldıktan sonra aynı oyun duraklaması içinde takım, tablet yoluyla oyuncu değişikliği bilgilerini yollayarak ve yedek oyuncuyu da oyuncu değişikliği bölgesine göndererek ilaveten kurallara uygun bir oyuncu değişikliği talebinde bulundu ve yardımcı hakem de bu talebi kabul etti. Yardımcı hakemin oyuncu değişikliği talebini kabul etmesi doğru bir uygulama mıydı?</p>	<p>Karar Karar doğrudur. Takım sakatlıktan dolayı istisnai bir değişiklik yapmak zorundaydı. Ayrıca, takım aynı duraklama esnasında kurala uygun bir oyuncu değişikliği talebi hakkına da sahiptir.</p> <p>Kural 15.7</p>
<p>10.6 Takım tarafından başlangıç dizilişinde olduğu bilgisi girilmiş bir oyuncu, maç başlamadan önce sakatlandı. Bu oyuncu, maç başlamadan önce değiştirilebilir mi?</p>	<p>Karar Evet, değiştirilebilir. Fakat bu durum, herkesin anlaması için koç ve yardımcı hakem tarafından oyuncu değişikliği işareti ile belirtilmeli ve bu değişiklik elektronik müsabaka cetveline kurala uygun bir oyuncu değişikliği olarak kaydedilmelidir.</p> <p>Kural 7.3.2, 7.3.4</p>
<p>10.7 Yedek oyuncu, oyuncu değişikliği bölgesine girdi; fakat takım tarafından oyuncu değişikliği için herhangi bir bilgi gönderilmedi. Bu durumda uygulama nasıl olur?</p>	<p>Karar Gönderilen herhangi bir bilgi olmadığından bu durum tipik bir kurallara uygun olmayan taleptir: reddedilir ve oyun devam ettirilir.</p> <p>Yazı hakeminin kabul edeceği herhangi bir şey yoktur, bu nedenle herhangi bir korna sesi de olmayacaktır.</p>